

Pole sébéy tékínmɔnɔlɛ Wrome tãn tyí

Tyàh-̀nsah wɛyɛ

Liyel ye Pole yah wilki nɛ à pɪ Yesu tɛ̀ntò névile nê-á kɪ Nìvìnì tirlɛ n yo névye tyí nónó náh pɪ Nsyifunɔlɛ. Yah n tɛ Wrome tãn 1.5; Kalatɪ tãn 2.9. Nɔɔ Pole ye wãrkɪ tɛkɪ mɔ sébéy mènɛ Yesu yõ sɛ̀pú tyí, nónó-á mɛ Wrome kwil sɔkɔ. Nósyó ye wɛ yo pé tyí Nìvìnì tirlɛ Yesu tyí sɔkɔ, té pɛ mɛ kè fɛ̀ syi. Képah sɔkɔ, Pole mɛ sébéy wãrkɪ tɛkɪ mɔ pé tyí nɛ, páh mɛ ké tyí nɛ pé pɔ pé t̃ɪnnɛ, pé pɔ s̃óré mɔ pé sɔkɔ pé mó yõ sɔkɔ pé kólólɛ.

Kwónó nê-á à mɛ n pɪ, képah yah ye à yo pé tyí ò sébéy mè sɔkɔ.

A nɛ ñkɛ̀ Nsyifunɔ ò, ànê nónó náh pɪ Nsyifunɔlɛ ò, pé pól-á tyípêl pɪ, pè k̃ɔ pè náh wɛ de Liyel t̃órí sɔkɔ. Ntɛ pé pól tyí-á nɔ Liyel tyí. Wãh mɛ ké tyí nɛ pè pé nɔɔ vi mɔ. Pè yal n mɔ tyípêl pínólɛ, pè mó s̃ɛ Yesu Krista yõ. Nɔɔ-á ku pé tyípêl ỹɪnnɛ. Páh kɪ s̃ɛ ñmɔ yõ, ñmɔ gb̃ò yõ páh kɪ pɪ négbólólɛ Liyel yah sɔkɔ. Yõ̀bènɔrɪ-á Liyel pɪ pé tyí kélɛ. Névi nê-à s̃ɛ Yesu yõ, t̃ɛ wɔ náh t̃ó mɛ n pɪ tyípékè ànê k̃ú mɔ sɔkɔ. T̃ɛ-á kɪ n kɔ T̃ɛ ñgb̃ɛ Yesulɛ k̃úmm, té Liyel Mirki kɪ ñnɛ n yohnu n mɔ. Yah n tɛ Wrome tãn 1-8.

Pole t̃ó Nsyifunɔ Yesu yáhlenɔ tyí yo ò sébéy sɔkɔ. Liyel-á yõ̀bènɔrɪ nênnɛ n pɪ, kè n t̃ɛ n pɛnɛ

tyi pól tyí. Képah ye, à ne pé Liyel yáhleno náh n yõ n soko n pi. Yah n te Wrome tân 9-11.

A tã kè yo ne, núkúnúkú Liyel-á me sãmne n mo névye pól soko nóno náh pi Nsyifunole. Päh yĩne pè pé minne n pi yályál Liyel yah, nê tyí-á no Liyel tyí. Yah n te Wrome tân 12-15.

Sébéy tyé-nsah soko, Pole ne páh me ké tyí ne pé yuku Wrome kwil soko, nénpó tân kã pè pé we yohni mo pé kã pé yõ soko Yesipayi yamana soko. A ne páh n weki Yesu yõ sèpú pól tyí Wrome kwil soko, nóno-á pé népínóle.

¹ Nmõ Pole nê-á Yesu Krista tònpule, nmo ye n wãrki n teki n mo sébéy mène yé tyí. Liyel ye nmo ye pi Yesu tëntò névile. A ní wilki sah ne mé pé Nìvìnì tirlè n yo. ² Liyel-á n vyãh kã sah kéne Nìvìnì tir nê tyí soko, à lésõ syõ n tëntò syinyopu tyí à ké tyí yo sah n wey sébéy soko ñgbò dùkùle. ³ N Pídí tyí ye kè n yo, nê-á ápi Tě ñgbě Yesu Kristale, nmo nê-á pi yõtě dí Davidi pétó náhkìle n pónDubino soko névile. ⁴ Té wãh po ku, té n lékó-á yilki mo, képah soko Liyel Mirki me kè wëki ne Liyel Pídí-á ñne, ténweno-á me n tyí. ⁵ Nmõ gbõ yõ ye nmo yòbèncori we à pi n tëntò névile, ki yĩkĩnĩ pól yohni mo pè ki pi nmo yõ sèpúle ki n sah n tyí yõ, n yĩn kã kè ki n gbilki. ⁶ Kéne yĩkĩnĩ soko névye ye yépi tóle, Yesu Krista-á yépi nóno ye pi n tyíle. ⁷ Yépi nóno pól tyí-á no Liyel tyí Wrome kwil soko, té à me yé ye ne yé yé minne n pi péwo tyí yõ, yépi tyí ye mé n

tɛkɪ n mo sɛbéy mènɛ. Mé kéle n yah n kɔ́ ápi Sú Liyel ànê Tě ñgbě Yesu Krista tyí nɛ, pè yòbènɔrɪ ànê yèvɪnɪnɛ yé kɔ́.

Kyi n yah dékè me Pole tẽ Wrome kwil Yesu yõ sɛ́pú tyí

⁸ Yesu Krista gbò yõ, mé n wɛkɪ ní Sú Liyel ñgbò tyí yépi pól tyí sɔkɔ, yé Liyel yõ sɛ́nó tyí-á sɔ́npíle me n yo kèkɔyó pól sɔkɔ. ⁹ Mé me tòle n pi Liyel tyí ní nɪ pólle ñ Pídí Nìvìnì tir yónó sɔkɔ. Nmo ñtẽ ye ní tàrfyòle nɛ gbímegbí, máh níríle n pi, máh ñkẽne nɛ n me yé tyíle n yo pé tyí. ¹⁰ Máh ñkẽne nɛ me kéle n yah n kɔ́ pé tyí gbímegbí nɛ, péwɔ dyɔ yí tẽ-à kɪ nê, pé wɛkì yɪkɪ mo ní kɔ́ sɛ́ mé n kyi n yah yé tyí. ¹¹ Yé náh wɛ di, pɔ n yah dékè me ní kah tẽ yé tyí. Képah sɔkɔ, Liyel Mirki-á nêne ní kɔ́, mé kɪ pɔ kéle yé kɔ́, nê-á kɪ tãhkìle yé kɔ́. ¹² Képah ye kɪ á kɔ́ á kɪ sórɛ wɛ mo wɛ sɔkɔ à yuku ápi Liyel yõ sɛ́nó tyí ònne. ¹³ N yúnpyé, mé me ké tyí nɛ yé kè pĩ nɛ máh kè yah kɔ́ gbáhyí náhnáhlɛ nɛ mé pɔ yé ònne, mé pɔ tò wɛ n pi yõre-á me nê tyí, sɔ́-á mé pi kéle yìkìñì tɛlɔ ònne. Nte ké wɛkì náh me tẽ wɛ wɛ, fóó à pɔ syɪ núkúnúkú tyí yò. ¹⁴ Mé yíne mè Nìvìnì tirlɛ n yo yĩ pípú ànê yĩ pĩ-ñkɛ́pú tyí, ànê kãrn pípú ànê kãrn pí-ñkɛ́pú tyí. ¹⁵ Képah ye, ké dékè me yíí ní sɔkɔ nɛ mé pɔ Nìvìnì tir yo yépi tɔ tyí, yépi nónó-á me Wrome kwil sɔkɔ.

Tãhkì nê-á me Nìvìnì tir sɔkɔ

16 Nìvìnì tir yónó sen náh me nímò tẽ. Liyel tãhkì ye kéle nê-á névye pólle n pwah n mɔ nónó-à sã ké yõ. Kè tyah Nsyifunɔ ngbò tyí, té pyě yĩni tẽ névye tyí nónó náh pɪ Nsyifunɔle. 17 Yé náh we di, kápah ye n wẽkɪ kéle ne Liyel-á me névyele n pɪ négbólóle ò yah sɔkɔ ò yõ sɛnó gbò yõ. N yõ sɛnó ó gbò yõ ye kè n pɪ, sɔ-á kéle wárkínsàhnóle Liyel wey sébéy sɔkɔ ne: «Névi nê-à pɪ négbíle Liyel yõ sɛnó gbò yõ, tẽ kɪ min yèsyíkì we kápah gbò yõ.»*

Névye pól me tyípékè mɔ sɔkɔ

18 Yé yah, névye Liyel yah tíkí pí-ńkẽ ànê pé tyítúkúñì pínó pól yĩnne, Liyel tẽ yĩnyõ té ò fókòvyàhnì pè wẽkɪ, pãh sɔnpíle pé tyítúkúñì tokɔ à gbɪ yah vike. 19 Yé náh we di, névi-á fẽ nê pĩ n pi Liyel tyí sɔkɔ, ké sèndì náh pépile dò. Liyel ye kéle pè wẽkɪ. 20 Liyel tyi nónó-á sè náh n we yĩne, sépi nónó-á pɪ ò tɛnpnènóle nê-á me tyé-ńkẽne, ànê wãh me òkù nêne tótó; sépi me fẽ n pne ò tyípínó gbò yõ à tokɔ kèkòyó mɔ gbí òkù tyí. Kãh pɪ sã, lénò náh fẽ n we n pi névye tyí pólle. 21 Pè ye Liyel pĩ, té pè náh fẽ syi gbílkínó sah ò yõ nê-á yĩne òne. Pèpɔrɪ pínó wey nê-á yĩne ò kónóle, pè náh kéle à kã. Nte pè pyě sɔnɔ wãnne pé gblɔy pilki, à pɪ lékám kẽ névyele à de fɛntũ sɔkɔ. 22 Pé gblɔy tẽ pínó sɔkɔ lékám névyele, pè pyě pɪ nêwãnne yò sã. 23 Gbílkínó nê-á yĩne sàhnóle kú-ńkẽ Liyel yõ, pè kápah vi

* 1:17 1.17 Yah n tɛ Yabakuki 2.4.

mɔ n sah névye, ànê kèpye, ànê gbyêhnyêh yî, ànê til til yî kètò pínsàhnónɔ yõ. Té névye ànê kéne gběnkɔ nópi pól kɪ mó tɔ pɔ n ku n pi.

²⁴ Képah ye Liyel ye pè kɔ̃ pè pé pǒpǒle n pɪ, képah nê dékè-á me pé sɔkɔ, fɔ́ɔ à pɔ sennɛ n pɪ pé gblɔ́y tyí. ²⁵ Gbɪ nê-á yo Liyel tyí sɔkɔ, pè képah vi mɔ pɪ mìnìne. Pè mɔ mɔ Liyel sah té ò yî mónó wɔle n gbilki, té tǒle n pɪ sépi tyí. Nte òmɔ ye mó tɔ yĩne gbílkínóle tyé-ńkěne. Amiina!

²⁶ Képah ye, Liyel me ye pè kɔ̃ pè sen tyi óle n pɪ nóno dékè-á me pé sɔkɔ. Pé syó me pèkì yah tyi vi mɔ ké gběntěnáh yõ, me n sě wěne.

²⁷ Sě ó ye, díbí tɔ me pèkì yah tyi vi mɔ ké gběntěnáh yõ. Pè náh tɔ me n sě syóle. Sěnole wěne, képah lédórí ó ye me n ko péle. Sen pí-ńkě tir ye pè me n pɪ wě tyí, té mó pé mónpuno lédyáhní we nê-á yĩne péle. ²⁸ Páh yahle Liyel pínole sě, à me ye pè kɔ̃ pè pé sɔno túkúnì sò tě à pí-ńkě tyile n pɪ. ²⁹ Tyíkněni duke pól ye pè me n pɪ, ànê tyítúkúnìne, ànê yísesúkúle, ànê

népékèle. Dyóyókè ó ye pé tǒle, à tahlɪ nékókè mónó tyí, ànê méwéyne, ànê yínvi pínóle, ànê nétúkúnì tyi pínóle, ànê mìnì sàhnóle névye yõ,

³⁰ ànê névye tyí yónkònóle. Pè pɪ Liyel sépébiéle, ànê vyáhsenóhkípúle, ànê gblɔ́y gbílkípúle, ànê wèngbìl wékípúle, ànê pèkè yah wénpɪpule, ànê dúbípú tyí yáhlepule. ³¹ Pè pɪ lékám kě névyele. Páh nê yo, pè náh kéle n pɪ. Kùkùtáhkì névye ànê népíkòbɪ ye péle. ³² Té pè mó tɔ pĩ ne Liyel-á me kè yo sah ne, sěnkno tyi pípú-á yĩne kònmonole.

Nte képah fyé yõ, pè με yõ sokò tyi nópi pólle n pi. Té pè náh με yĩn sépi ó tyí dé, pè με mɔ sɛ̀nkno tyi pípu tɔle.

2

Liyel-á kɪ tukey nê tuke n pi

¹ Áwɔ nê-á lékàhle no télóle n kɔ̃, wáh kɪ sɔ̃ με nédúkú nêne, lénò wé-ńsah náh με á tyí. Á náh we di, wáh lékàhle no télóle n kɔ̃, lékàh ye á á gblɔ̃yne n kɔ̃, áwɔ tɔ-á sɔ̃npíle με n pi pé tyí kɔ̃le, áwɔ nê-á lékàhle péle n kɔ̃. ² Ápi pĩ ne ńkɛ̃ nóno-á kéne tyi dùkùle n pi, Liyel-á kɪ pè tuke n pi à yĩne gbɪ wɛ̀kìle. ³ Áwɔ nê-á lékàhle kéne tyi pípúle n kɔ̃, té mó tɔ̃ με sɛ̀nknole n pi, á se με n sɔ̃ ne wáh kɪ n pwah n pi Liyel tukey sokò? ⁴ Képah náh pi, Liyel pèpɔ̃rɪ ñgbɛ̃, ànê ñ fòkòpènrɪ, ànê ñ sómno se á yahle mónkònóle? Á náh pĩ ne Liyel pèpɔ̃rɪ mɛ̀-á kɪ ñ kɔ̃ á kɪ á nɪ vi mɔ kɪ tyípèl pínó yal mɔ di? ⁵ Nte á níkísekókó ànê á nɪ táhntũno yĩnne, á με Liyel plɔle n gbah n yɔ̃rɪ n mɔ á gblɔ̃y yõ, nê-á kɪ n pɔ̃ n pi ñ fòkòvyàhnì sɔ̃le, sɔ̃ nê-á à kɪ névye tuke n pi à yĩne gbɪ wɛ̀kìle. ⁶ A kɪ nénúkù núkú pól dyah à yĩne pé tyípínine. ⁷ Nóno-á με gbah tɛ̃ tyípeplɔle n pi, ne pé kyɪ yõ yõnó we, gbílkinó mó ne n sah pé yõ, ànê pé mó tyé-ńkɛ̃ min we, à kɪ tyé-ńkɛ̃ minne pépi kɔ̃. ⁸ Té névye nóno-á yahle sàhnóle ñ tyí yõ, té gbɪ wɛ̀kì kóló yahle té pèkè pínó sɔ̃ tɛ̃, à kɪ ñ fòkòvyàhnì pépi wɛ̀kɪ, té kɪ fóhnó sah pé yõ. ⁹ Yèvyàhrɪ ànê tíkí kápékè kɪ pi tyítúkúni pípu pól tyíle. Kè kɪ tyah Nsyifunɔ̃ ñgbò tyí, té

kı pɔ yĩni tẽ névye tyí nónó náh pı Nsyifunɔle.
¹⁰ Nte gbílkinó, ànê yõ yõnó, ànê yèvinı kı pı tyípéplɔ pípú nénúkù núkú pól tyíle. Kè kı tyah Nsyifunɔ ñgbò tyí, té kı pɔ yĩni tẽ névye tyí nónó náh pı Nsyifunɔle. ¹¹ Yé náh we di, Liyel náh névyele n wah.

¹² Névye nónó pól-á pè náh Moyisi tyi kònsàhnóle n pne té tyípêl pı, kéne tyi kònsàhnó vyãh náh n we n pi pépi tyí yíkínó sɔkɔ. Nte nónó pól-á tyípêl pı té me Moyisi tyi kònsàhnóle n pne, pépi kı n tuke n pi à yĩne képahle.
¹³ Moyisi tyi kònsàhnó tyíyónó nóhpú náh Liyel n yah négbólóle dé. Ké tyíyónó pípú ye. ¹⁴ Névye nónó-á pè náh pı Nsyifunɔle, pépi náh Moyisi tyi kònsàhnóle n pne, té pé kɔ dukù mó tõ pɔ yĩne Moyisi tyi kònsàhnó yóréle. Kãh pı sɛ, képah n wêkı ne pãh pèpeyne n pne pé gblõy, Moyisi tyi kònsàhnó kẽne pé tyí. ¹⁵ Pè me kéle n wêkı képah sɔkɔ ne, Moyisi tyi kònsàhnó-á nê yo ne kè ne n pı, kãh me pé nno sɔkɔ. Pé sɔno sɔkɔ, kèyãhle pè n ne n me lékãhle pé gblõyne n kã, kèyãhle ñ te n ne n me gbıle pé gblõyne n kã. ¹⁶ Nìvìnì tir nê-á rımo n yo, à yĩne képahle, Liyel kı syõ Yesu Krista tyí kı névye tuke n pi pé sètın sò tyi pól tyí sɔkɔ. Lésòle, tyi nópi kı wilki mo kwèy.

Nsyifunɔ náh me Moyisi tyi kònsàhnó wãlle n kɔ

¹⁷ Yépi nónó-á ne Nsyifunɔ-á yéle, yé me yé gbò sah Moyisi tyi kònsàhnó yõ, té yé gblõyne n yõ

n sah ne Liyel-á me yépile. ¹⁸ Té Liyel dyo yí-á nêne, yé kéle n pne kyó! Yáh kwónó nê we Moyisi tyi kònsàhnó soko, képah gbò yò, yé pèpeyne n pne dò. ¹⁹⁻²⁰ Kéne kwónó gbò yò, yé ne yé pnèno-á syi ké yin tyí, ànê yáh gbi pĩ dal mo, té núkú yuku yítūbi yahle n tē, té me kyòole n mo fēntū soko névye tyí yé yo kè? Yé me vīnmonole lékám kē névyele n kō, té me wēnpī yrōle n kwō yé yo kè? ²¹ Yé me no télóle n kwō, té yé náh yé gblōy wole n kwō kè? Yé me névyele n kwō ne pè káh yībele n yī, té yépi wō n yī kè? ²² Yé ne fòfíkì káh ne n pi, té yépi wō kéle n pi kè? Yé ne fal fal tân tyí náh no yé tyí pólle, té mó tō tân vī yīle n yī n tokoli kè? ²³ Yé me yé gblōyne n yō n sah ne yáh Moyisi tyi kònsàhnóle n pne, té mó tō me sé dēlle n pi. Liyel náh yé n yilo yò di? ²⁴ Yé náh we di, kè me wárkínsàhnóle Liyel wey sébéy soko ne: «Yépi Nsyifunō ye yīkīnī téló kō pè Liyel yinne n yīki.»*

²⁵ Gbi tē wō ye, yōre me kòkè tyí yáh me fē n kō Moyisi tyi kònsàhnó wāl yō. Nte yáh me sé dēlle n pi, yé kònó pi nònóle. ²⁶ Kò-̀̀nkē névi nê tē-à fyò n kō Moyisi tyi kònsàhnó wāl yō, Liyel kī tē mo kō kènkōbe soko. ²⁷ Yépi Nsyifunole, Moyisi tyi kònsàhnó wárkínsàhnó me yé tyí, ànê yé se mó tō kòkè to kō. Té képah fyé yō, yé me Moyisi tyi kònsàhnó dēlle n pi. Káh pi sē, kò-̀̀nkē névye nónó-á me Moyisi tyi kònsàhnó wālle n kō, pépi

* **2:24** 2.24 Yah n te Nsyeremi 52.5.

ye kɪ pɔ lékàhɛ yé kɔ̃ n pi. ²⁸ Yé náh wɛ di, névi kɔ̃nó náh n pɪ tɛ̃nɛ Nsyifulɛ. Kòkè kɔ̃nó nótólí tɔ náh n pɪ névile Nsyifulɛ. ²⁹ Liyel-à névi nê nɪ vi mɔ, tɛ̃ wɔ ye n pɪ Nsyifu yèsyìkìlɛ. Kòkè yèsyìkì tɔlɛ, Liyel Mirki ye n pɪ kéle nɪ sɔkɔ, Moyisi tyi kɔ̃nsàhnó náh. Nsyifu yèsyìkìlɛ, Liyel ye n sɔ ònɛ, névi náh.

3

Névyɛ pól mɛ pílkinó sɔkɔ

¹ Wáh pɪ Nsyifulɛ té kòkè kɔ̃, yòre se mɛ ké tyí? ² Ké yòre mɛ gblò yey yey pólɛ. Pépi ògbò gbò sɔkɔ ye Liyel dahbɪ ò wɛynɛ. ³ Ntɛ à, pépi sɔkɔ túkù-á yahle kólóɛ ké wɛ̀kì yò, képah se kɪ pɔ Liyel tɔ kɔ à kɪ yahle kólóɛ ò tyi yónó sò? ⁴ Ó̃ dé! Névyɛ pól sɛnsò mɛ m̀nyobelɛ, òtɛ kè ỳnɛ kè nɛ mɛ píkínóɛ nɛ Liyel wɔ-á n kɔ ò tyíyónó sò, sò-á kéle wárkínsàhnóɛ ò wɛy sɛbéy sɔkɔ nɛ: «Á tyíyónó ỳnɛ kè kè wɛ̀kì nɛ gbɪ yó-ò-á áɛ.

Pàh áɛ n tuke, gbɪ ỳnɛ kè wɛ á tyí.»*

⁵ Ntɛ ápi kɛ̀kínó-à kɪ pɔ kè kɔ̃ kè wɛ p̃i nɛ Liyel-á mɛ tómm à, á kɪ t̃ɔ yo sò wé? Képah se n wɛ̀kì nɛ Liyel náh mɛ n kɔ gbɪ wɛ̀kì yò, wáh ò fòkònyàhnì sɔkɔ fòhnóɛ n sah á yò? — Névi yòtàhsyi sò dùkù ye mé yah té kéle n yo. — ⁶ Ó̃ dé! Kàh mɛ sɛ̃, té Liyel kɪ tuke sò kèkòyó névyɛlɛ wé? ⁷ Ntɛ òmɔ m̀nì yónó-à kɪ mɛ kè wilki mɔ nɛ Liyellɛ, gbɪ Liyel-á ònɛ ò ỳn kɔ̃ kè kɪ n gbilki

* 3:4 3.4 - Yah n tɛ Gbálnó 51.6.

à, sǔ pɪ té lékàh kɪ tǔ nímɔle n kǔ á kɪ ne tyípékè pí-ò sǔ nne? ⁸ Té névye yĩn yíkípú yísyó ne, ápi-á me n yo ne pèkè-á yĩne kè ne n pɪ, nê-á kɪ n pɔ n pi pèpɔrɔle. Lékàh ye yĩne kéné névye dùkù kǔnóle.

⁹ Á yĩne à yo sǔ yò wé? Ápi Nsyifunɔ se fónfó névye téló yǔ? Pólle! Yé náh we di, mé ye kè yo wah te ne Nsyifunɔ ànê nónó náh pɪ Nsyifunɔle, pé pól-á me tyípékè mɔ sɔkɔ, ¹⁰ sǔ-á kéle wárkínsàhnóle Liyel wey sébéy sɔkɔ ne: «Négbí náh me pólle.

Nénúkù ntě fyé náh me.

¹¹ Lékám névi náh me pólle.

Nnî yó ntě náh me Liyelle n yah n kǔ.

¹² Pé pól ye wěkì pèpey fin mɔ, té me mɔ pu wě tyí.

Ney náh me nê-á me tyípépěyne n pɪ.

Nénúkù ntě fyé náh me.†

¹³ Pé yĩngbāhlo me léyâl yey yíkínmɔnsàhnó sǔ.

Pě névyele n vi n tě pé nénpórɔle.‡

Pé vyěy welo me wahy sohri sǔ.§

¹⁴ Plo yénmɔnɔ welo ànê wènpèl ó n ne n wil pé vyěy sɔkɔ.*

¹⁵ Kàh pɪ nékókè mó-nsah yúkúnó wɔle, pé gbáhkì n ne n sal képah sǔ.

¹⁶ Pépi syǔ-ntàn pól sɔkɔ, pě yíkínó ànê pèkè ó kókóle n pɪ.

† **3:12** 3.10-12 - Yah n te Gbálnó 14.1-3 ; 53.2-4. ‡ **3:13** 3.13

- Yah n te Gbálnó 5.10. § **3:13** 3.13 - Yah n te Gbálnó 140.4.

* **3:14** 3.14 - Yah n te Gbálnó 10.7.

17 Yèvɪnɪ wě̀kì tēne, pè náh képahle n pne.†

18 Pè náh Liyel yah tíkile n pɪ pólle.»‡

19 Nte á mó tō pī ne, Moyisi tyi kònsàhnó-á tyi nónó pólle n yo, sǎh me sé yey mo sé wǎl kópú t̄inne pé vyěy tū ȳinne, ànê lékàh we ȳinne kèkōyó névye pól tyí Liyel yah sɔkɔ. 20 Képah ye, ònî yó n̄tē náh n pɪ n pi négbíle Liyel yah sɔkɔ Moyisi tyi kònsàhnó gbò yō.§ Yé náh we di, Moyisi tyi kònsàhnó yōre-á n̄ne, tyípékè ye kè névyele n wě̀kɪ.

Névye-á n pɪ négbíle òkù n̄ne Liyel yah sɔkɔ

21 Nte núkúnúkú, Liyel ye kè wě̀kɪ ne páh me névyele n pɪ négbíle pé yah sɔkɔ. Moyisi tyi kònsàhnó vyǎh náh me ké sɔkɔ. Kéne tyi kònsàhnó ànê Liyel t̄entò syínyopu sébéynó n̄tē kè yo ó. 22 Yesu Krista yō s̄enó gbò yō ye Liyel névyele n pɪ négbíle ò yah sɔkɔ. Nê t̄-à fyò s̄e Yesu Krista yō, Liyel t̄e pɪ négbíle ò yah sɔkɔ. Yé náh we di, wǎhkì náh me ké sɔkɔ dò. 23 No pól ye tyípèl pɪ, pè kō pè tekɪ Liyel t̄órí sɔkɔ. 24 Nte Liyel yòbènɔrɪ pɪ pé tyí, à pè pɪ négbíle ò yah sɔkɔ nònóle Yesu Krista gbò yō, òmɔ nê-á pwah mo péle tyípékè sɔkɔ. 25 Yesu Krista ye Liyel tɔkɔ kō sárkále, ne ò tó kwénó gbò yō, nónó-á s̄e ò yō, pé tyípèl yō n mo pè kō. Képah ále n wě̀kɪ ne Liyel-á me tómm. Ngbòle, à náh lésō me névye tyípèlle n mo n kō, 26 à lésō me sómnole n pɪ.

† **3:17** 3.15-17 - Yah n te Yesayi 59.7-8. ‡ **3:18** 3.18 - Yah n te Gbálnó 36.2. § **3:20** 3.20 - Yah n te Gbálnó 143.2.

Nte núkúnúkú, à me séle n mo n kō, té mó tō me névyele n pi négbólóle ñ yah soko, nónó-á sē Yesu Krista yō. Képah n wēki ne wāh me tómm té me névyele n pi négbólóle ñ yah soko. ²⁷ Gblōy gbílki-nsah se tō me névi tyí? Óō dé. Nte kwāh nê pi wé? Kè náh tō me á ki ne pé tyípínì sō me n mo n kō, Yesu Krista yō sēnó ye me n mo n kō képah ye. ²⁸ Yé náh we di, ápi ki fē kè yo ne névi Liyel yō sēnó ó gbō yō-á tē n pi négbúle Liyel yah. Kè náh me á ki ne Moyisi tyi kōnsàhnó wāl kóló gbō yō sō. ²⁹ Tòdì Liyelle, Nsyifunó ó Liyel se ñne? No téló tó Liyel náh ñne di? Awe, no téló tó Liyel ye ñne, ³⁰ ñmo ó-á sōnpíle pi Liyelle. Nmo ye ki Nsyifunó pi négbólóle ñ yah soko ñ yō sēnó gbō yō, té ki tō no téló tó pi négbólóle ñ yah soko ñ yō sēnó gbō yō. ³¹ Nte káh pi sē, Liyel yō sēnó se me po á kō á me Moyisi tyi kōnsàhnóle n pi yōre kē kwāhle? Óō dé, yōre ye pyē á kéle n kō yò nkē.

4

Liyel yō sēnó gbō yō ye Abrahami pi négbúle

¹ Sō me ápi ki yo Abrahami tyí soko, ñmo nê-á á náh neyne? Kwāh nê me à fē we ñ yēngbē tāhkìle? ² Abrahami tyípínì yīn-à sō ne Liyel à pi négbúle ñ yah soko, à nāhki sō fē ñ gblōyne n yō n sah kē. Nte à náh fē képah pi Liyel yah soko dé. ³ Kè me wárkínsàhnóle Liyel wey sébéy soko ne nkē: «Abrahami sē Liyel yō, Liyel mó à pi

négbíle.»* 4 Nte kàh me tò pínó wěkì yõ, tònpu ye n we ò tò pínó lédyáhníne. Nònó nàh à we kéle dé. A yĩne ké wénóle. 5 Nte sě nàh kéle Liyel tě wɔ tyí dé. Névi nê-à sǒ tǒle n pí-ńkēne té fyò me sě ò yõ, òmɔ nê-á tyípêl pípúle n pi négbíle, képah gbò yõ ǎ tě pi négbíle.

6 Liyel-á névye nónóne n pi négbíle ò yah soko pé tyípínì mónkò-ńkēne, yǒtě dí Davidi pé òvìvì wénó tyí yo ne ńkě:

7 «Névye nónó pílkí-ńtân-á yõ mɔ pé kǒ, té pé tyípêl me niri pé tyí, pépi tyí nɔ.

8 Tě ńgbě-à névye nónó tyípêl mónkò-ńkēne, pépi tyí nɔ.»†

9 Kéne òvìvì mènne, Nsyifunɔ ó tyí nàh kéle dé, nónó nàh pi Nsyifunɔle pépi tɔ tyí ye. A kè yo sě yò ne, Abrahami Liyel yǒ sěno-á à pi négbíle Liyel yah. 10 Nte gbí nê me Liyel pi òne négbíle? N kò-ńkē gbí soko se, tí ò kòntenɔ nàh soko se? ǓǓ, ò kòntenɔ nàh soko nàh dé, ò kò-ńkē soko ye. 11 Képah nàh soko ye Liyel à kǒ à kòkè kǒ. Kéne kòkè kéle n wěkì ne wǎh à pi négbíle ò yah soko ò yõ sěno gbò yõ ò kò-ńkē gbí soko. Kǎh pi sě, kò-ńkē névye nónó-á sě Liyel yõ, té pi négbíle Liyel yah, Abrahami pi pépi súle Liyel yah. 12 Té pi kènkoobe tɔ súle, nónó-á pé nàh me n yah pé

* 4:3 4.3 - Yah n te Yenesi 15.6. † 4:8 4.7-8 - Yah n te Gbálnó 32.1-2.

kònó ó tyí, pè me sě Liyel yõ Abrahamı tyí kõle gbí nê-á à náh tǒnì sò me kō.

Abrahmı Liyel yõ sě́nó gbò yõ ye Liyel ñ vyãhle ñmɔ ànê ñ náh tân kō

¹³ Yé yah, Liyel-á ñ vyãhle Abrahamı ànê ñ náh tân kō ne páh kı kèkõyóle pè kō, kè náh pı á kı ne Abrahamı-á n kɔ tyi kònsàhnó wǎl yõ képah yĩn sǒ dé, ñ pínó yĩn ye négbíle Liyel yõ sě́nó gbò yõ. ¹⁴ Liyel-á ñ vyãh kō nê tyí sɔkɔ, kàh sò me pı ne tyi kònsàhnó wǎl kónó gbò yõ sǒ képah n we, yõ se náhkı tǒ me ñ yõ sě́nó ànê ñ vyãh kǒnó mè tyí? ¹⁵ Yé náh we di, tyi kònsàhnó ye n yilki n mɔ Liyel fòkòvyãhnìne. Tyi kònsàhnó-à n kne nıyãh sɔkɔ, ké dèl náh fě n pı nénpó. ¹⁶ Liyel-á ñ vyãh kō nê tyí sɔkɔ, ñ yõ sě́nó gbò yõ ye képah n we. Képah kı pı yòbènrıle Abrahamı náh tân pól tyí. Té kè náh pı ne tyi kònsàhnó wǎl kópú ó tyí sǒ à pı kéle dé. Nónó pól tɔ-á sě ñ yõ Abrahamı tyí kõle, pépi pól tyí ye à pı kéle. Yé náh we di, Abrahamı ye á pól sùle, ¹⁷ sǒ-á kéle wárkínsàhnóle Liyel wey sébéy sɔkɔ ne: «Áwɔ ye mé pı kwlo kwlo náhnáh.»‡ Ñmɔ ye ápi sùle Liyel yah sɔkɔ, wǎh sě nê yõ. Ñmɔ Liyel ye n yilki n mɔ lékyıle, té yıle n mɔ ñ vyãh weyne nónó náh sò me. ¹⁸ Tir nê-á kè náh sò me gbò sah sah tǔne ké yõ, Abrahamı ñ gbò sah képah yõ. A sě Liyel yõ, képah yĩnne Liyel me à pı kwlo kwlo náhnáh

‡ 4:17 4.17 - Yah n te Yenesı 17.5.

névye súle, sã-á lésõ à yo kéle n tyí ne, n náh tãn-á kɪ pɪ dò. § 19 Té légbíne, Abrahamɪ sò kè we ne páh wah mo náhnáh. A sò me ye lèkwě vyãh yah soko. N kyɪ Sara to pìkì sò soko te. Nte képah fyé yõ, wìlkìnó náh pɪ n Liyel yõ sɛnó soko. 20 A náh tòtò pɪ sɛnóle Liyel vyãh kónó mè yõ. Nte à tãhkì we Liyel yõ sɛnó gbò yõ, à Liyelle n gbilki. 21 N sɛnyĩno sò me ké yõ ne, Liyel-á n vyãh kò tir nê tyí soko, tɛnwɛno-á me n tyí kɪ fɛ kè pɪ. 22 Képah ye, Liyel me à mo kò négbíle n yah soko.

23 Té kãh wãrkɪ sah Liyel wey sébéy soko ne: «Liyel à mo kò négbíle.» Kè náh pɪ ne Abrahamɪ ó yĩn sò dé; 24 ápi to yĩn ye, ápi nónó Liyel yõ sɛnó-á kɪ n mo n kò n pi, áyáh sɔnpíle sɛ Liyel yõ nê-á Tɛ ñgbɛ Yesu lékó yilki mo. 25 A lésõ ko mo ápi tyípêl yĩnne, té Liyel me n lékó yilki mo ápi pɪ yĩnne néglóle Liyel yah soko.

5

Névye wró kwrónmɔnole Liyelle n yõ sɛnó gbò yõ

1 Ápi-á pɪ néglóle Liyel yah n yõ sɛnó soko sɛ, yèvɪnɪ we á wró ñne á Tɛ ñgbɛ Yesu Krista gbò yõ. 2 Yòbènoɪ nê wɛkì-á ykɪ mo á tyí té ále ké soko yò, ñmo ye dah mo ále ké soko Liyel yõ sɛnó gbò yõ. Té á gbò sàhnó-á me ké yõ ne áyáh kɪ Liyel tɔrí we n pi, kè me yónóle á tyí. 3 Té à wil képah soko, yèvyãhrɪ nítɛ to pínó me yõ yónóle ápi tyí. Yé náh we di, á pĩ ne nkɛ yèvyãhrɪ pínó-á

§ 4:18 4.18 - Yah n te Yenesɪ 15.5.

névile n pi gbáhntě-òle, ⁴ gbáhntěno mó névile n pi těnwε-òle mónyahno gbíne. Névi-à pi těnwε-òle mónyahno soko, òmò gbò sàhnó n ne n me Liyel yō. ⁵ Nte ápi nìgbèkì-á me Liyel soko òkù nêne, à kéle á wěki n Mirki gbò yō wáh képah nêne á kō. Képah ye névi nê-à n gbò sah n yō, sen náh tě tě n pi.

⁶ Yé náh we di, Liyel-á gbí nê yah tōko sah, káh pō nō, Krista ku tyípél pípu pwah n mō yinne. Té légbíne, ápi lésō me tǎhkì kēne á soko. ⁷ Névi nê-á ki fě syi n ku n pi négbí yinne, tě wénó ki tah. Gbòkénpi nnî ki fě fě syi ku pèpōri pí-ò wō yinne. ⁸ Nte Liyel-á kéle á wěki òkù nêne ne á tyí-á nō pé tyí, kè we yò: Ápi lésō me á tyípél soko sě té Krista ku á pwah n mō yinne. ⁹ Té núkúnúkú, áyáh fyò pi té négbíle Liyel yah soko Krista kúnó gbò yō, Liyel fòkònyàhnì wō yah se pyě à ki n ye n pi kònlé á tyí? ¹⁰ Áyáh lésō me Liyel sépébilé, à á wró tō sah òne n Pídí kúnó gbò yō. Té n Pídí tě-á fyò me min soko, à se ki pyě n ye n pi á pwáhnmonole? ¹¹ Té kè náh yin képah ó tyí dé, kè tō me yō yònlé á tyí Liyel yah soko Tě ngebě Yesu Krista yinne, òmò nê-á á wró tō sah Liyelle.

Tyi nóno-á we Adama tyí sōwāh ànê nóno-á we Yesu tyí sōwāh

¹² Yé yah, nénúkú yó yin ye tyípekè de kèkōyō. Kéne tyípekè ye yōri mō kūne. Té névyé pól me kū mō soko, pé pól-á sōnpíle tyípekè pi...

¹³ Moyisi tyi kònsàhnó pɔ tyípékè wɛ kèkõyó. Ké pó-ńkê gbíne, tyípékè mè náh sò me n mɔ n kō.

¹⁴ Té sépinó pól sɔkɔ, à tɔkɔ Adama gbí tyí, pópó à pɔ nɔ Moyisi gbí tyí, névyè pól sò me kũ mɔ sɔkɔ. Pè náh sɛnsõ tyípékè pɪ Adama tyí kōle ñmɔ nê-á Liyel dêl pɪ, ñte kũ sò me péle n tẽ. Névi nê-á sò yĩne à pɔ, Adama pɪ ñmɔ kètòle.

¹⁵ Ñte tyípékè nê-á pɪ, kè náh me sãh yah yah tẽne yòbènrɔle Liyel-á nêne n pɪ. Gbɪ ye, nénúkù tẽ wɔ tyípékè yĩn ye névyè náhnáh ku ó; ñte Liyel-á yòbènrɔ nê pɪ á tyí, ànê wãh syõ Yesu Krista tɔ gblõy núkúní tyí à pèpɔrɔ nê pɪ nékwíńkí tyí, sépi ye kal. ¹⁶ Liyel-á pèpɔrɔ nê pɪ, ké swɔ náh me núkúle nénúkù tyípékè mè tyíle. Yé náh wɛ di, nénúkù tyípékè yĩn ye lékàh wɛ. Ñte névyè tyípèl náhnáh pɪntenɔ náh ye Liyel yòbènrɔ pɪ pé tyí à pè pɪ néglólè ñ yah sɔkɔ.

¹⁷ Gbɪ tẽ wɔ ye nénúkù tyípékè ye mɔ névyèle kũ mɔ sɔkɔ ó, ñte Liyel-á yòbènrɔ ñgbẽ pɪ nónó tyí à pè pɪ néglólè ñ yah sɔkɔ, pépi kɪ me min sɔkɔ Yesu Krista gblõy núkúní gbõ yõ, kɪ tɔrɪle n pɪ.

¹⁸ Sõ-á nénúkù tyípékè pínó lékàhle no pól yĩni tẽ, sẽ ó ye, nénúkù tyípépèy pínó yĩn ye no pól kɪ fẽ pɪ néglólè, nê-á kɪ pè kō pè kɪ tyé-ńkê min wɛ.

¹⁹ Sõ-á nénúkù Liyel yóré yáhlenɔ pɔ kéné névyè náhnáh kō pè pɪ tyípèl pípúle, sẽ ó ye, nénúkù Liyel yóré fẽnsyino yĩn ye névyè náhnáh kɪ pɪ néglólè Liyel yah sɔkɔ. ²⁰ Tyi kònsàhnó tẽ wɔle, képah ye pɔ tyípèl kō sè kwel. Té tyípèl-à kwel nýãh sɔkɔ, Liyel n mó yòbènrɔ pɪ nénpó sɔkɔ

nê-á kal sêpile. ²¹ Kăh pı sě, sǎ-á tyípékè névye pól dahbı kũ mno soko, sě ó ye, yòbènrı nê-á Liyel n pı névye tyí à péle n pı néglólé, képah to kı tyé-ńkě minne pé pól kǎ ápi Tě ngebě Yesu Krista gbò yõ.

6

Nê-à kwrɔ mo Yesu Kristale, tě kı min pı dukù kı vi mo pı sǎnne

¹ Sǎ me ápi kı yo yò wé? Á se yĩne à yõ n soko tyípêl pínó soko, Liyel kǎ à yòbènrıle n gbah n pı á tyí? ² Óǎ dé! Ápi á náh vi tyípêl pínó kǎ á kı ne á sǎ ku. Té á kı pı sǎ té kı tǎ pǎ á minne n pı tyípêl pínó soko? ³ Yé náh pĩ ne, ápi nóno pól-á wel wilki ni soko à kwrɔ mo Yesu Kristale, á wèlnwìlkínó mè-á me á kı ne kúnó sǎ ápi to ku òne wě tyí di? ⁴ Wèlnwìlkínó mè soko, ápi to ye ku òne wě tyí, té yĩ òne wě tyí. Té ò lékó-á yilki mo Sú Liyel ténweno ngebě gbò yõ sǎ, sě ye ápi to min pı dukù vi mo pı sǎnne. ⁵ Yé náh we di, áyáh fyò kwrɔ mo òne à kũ dukù núkú ku, ápi to lékyî kı pǎ n yilki n mo n pi òmo tyí kǎle. ⁶ Á yĩne à pĩ ne áyáh sǎ me n pı dukù nêne ngebòle, áyáh képah kwrɔ mo syı Kristale dahnı yõ à ké tyí yıkı, té we wil tyípékè yǎrı soko. ⁷ Yé náh we di, névi nê-à ku, tě vyăh n de tyípékè pínó soko. ⁸ Té áyâh fyò ku ànê Kristale wě tyí, á sěno me ké yõ ne áyáh kı á min pı òne wě tyí. ⁹ Ápi pĩ ne Krista lékó-á yilki mo, à náh tǎ n ku n yah n pi, kũ náh tǎ tě we n pi ò tyí. ¹⁰ Wăh kũ nê ku yò, tyípêl

tyí yíkí yīn ye kúmm à ku. Nte núkúnúkú wǎh me min soko, à me ò minne n pɪ Liyel tyí yō. ¹¹ Sě ó ye, yépi tɔ yīne yè pī ne yáh yé náh vi tyípêl pínó kō á kɪ ne yé sō ku, té me min soko Liyel tyí yō yé wró kwrónmɔnɔ gbò yō Yesu Kristale.

¹² Gbí nê-á ye me min soko kèkōyó mè soko yò, yé káh tō ye tyípékè pɔ fyǎh yé yō, kè pɔ yéle n mɔ yé dyɔ dyɔ tyi pínó soko dé. ¹³ Yé káh tō yé wil gběnsê tǎntǎne tyípêlle n pɪ á kɪ ne tyípékè sō n tē yé yahle dé. Nte yé yé gblōyne Liyel kō. Yé me á kɪ ne yé sō ku té yé lékyî me yilki mɔ. Yé yé wil gběnsê tǎntǎn pól fin mɔ Liyel kō sè pɪ tyígló pɪ pɪ tǔnpìyīle. ¹⁴ Tyípékè náh tō n dokɔ n tē n pɪ yé yō pólle. Yé náh tō me Moyisi tyi kǔnsàhnó gbò sò soko dò. Liyel-á yòbènrɪ nêne n pɪ yé tyí, kèpah gbò sò soko ye yéle.

Gbi wěkì kólóle Liyel yah soko

¹⁵ Á yīne à yo sō yò wé? Ayáh fyò me yòbènrɪ gbò sò soko, té á náh tō me Moyisi tyi kǔnsàhnó gbò sò soko, kèpah se yó n wěkɪ ne tyípêl pínó wěkì-á yíkí mɔ á tyí? Jǔ dé! ¹⁶ Yé náh pī ne níkě yáh tòle n pɪ ònî yó tyí yōbɪ sō yéle, té n sah ò tyí yō, yè n pɪ tē yōle kègbɪ yō di? Sě ó ye, yáh n sah tyípékè tyí yō, yè n pɪ ké yōbɪle, ànê kè n pɔ kūne. Té yáh n sah Liyel tyí yō, yè n pɪ ò yōbɪle, ànê kè n pɔ gbi wěkì kólóle. ¹⁷ Yé lesò me tyípékè yōrɪ soko. Nte yáh kwónó nê we, kèpah gbò yō, núkúnúkú yé me n sah Liyel yóré yō yé nno pólle. Kǎh pɪ sě, á ye wèkɪ Liyel tyí. ¹⁸ Yé

wil tyípékè pínó sòkò, té de gbì wěkì kóló sòkò. ¹⁹ Yépi tyi yah yáhnkwlɔnɔ ye ní kǒ mé tyi nópilɛ n yo à yĩne névyɛ pɪ dùkùlɛ yò. Ngbòlɛ lésò, yáh yé wil gběnsê tãntãn pólle pǒpǒ ànê tyítúkúnĩne n pɪ, à Liyel dèlle n pɪ sǒ; núkúnúkú, yé séle gbì wěkìlɛ n kò, yè n ne n me wìlkìnsàhnólɛ Liyel tyí yǒ.

²⁰ Yáh lésò me tyípékè yǒrɪ sòkò gbí nêne, ney náh me yéle n kyĩ n mɔ ne yé gbì wěkìlɛ n kò. ²¹ Kéne tyi nónó-á lésò yé n pɪ, kwâh nê me yé we sòkò sé sòkò, à wil sen tyí sòkò, nê-á me yé yǒ kwey mè sòkò? Sépi tyé-ńsahlɛ kũ ye dò. ²² Nte núkúnúkú, Liyel-á yé wilki tyípékè yǒrɪ sòkò, yé me tǒlɛ n pɪ ñmɔ tyí, nê-á kɪ yé kǒ yé kɪ me wìlkìnsàhnólɛ ñ tyí yǒ, té kɪ tyé-ńkě min we n pi ké tyé-ńsah. ²³ Yé náh we di, tyípékè lédyáhnĩne, kũ ye. Nte Liyel-á kwâh nêne n yĩ névyele n kǒ, tyé-ńkě min ye. A képahle névyele n kǒ pé wró kwrónmɔnɔ gbò yǒ Yesu Kristalɛ, ñmɔ nê-á ápi Tě ñgběne.

7

Yesu yǒ sěpú wìlnólɛ Moyisi tyi kǒnsàhnó yǒrɪ sòkò

¹ N yúnpyé, yé tyi kǒnsàhnólɛ n pne. Képah ye, máh kɪ nê yo n pi yé tyí, ké sèndì náh yéle. Névi tě-à fyò me min sòkò, à me tyi kǒnsàhnó gbò sò sòkò. ² Sě ó ye, sê nê-à de pe tyí, ñ pe tě-à fyò me min sòkò, à me ñmɔ tyí yǒ fúr wěkì sòkò. Nte tě pe-à fyò pɔ yah kwlɔ, à kɪ me ñ gblǒy yǒ fúr

wě̀kì sòkò. ³ Té wàh de dí káhkí tyí té ò pè sah min sòkò, à kú n ye fòfínplè. Té ò pè-à fyò pò yah kwò, à kú me ò gblòy yò fúr wě̀kì sòkò. Wàh de dí káhkí tyí, fòfíkì nàh kèpahle. ⁴ Kèpah nùkú ó ye ò yúnpyé, yépi wró-á kwò mò Kristale, kè me á kú ne yé to sò kú òne. Kàh pì sè, yé nàh tó me Moyisi tyi kònsàhnó gbò sò sòkò. Nte ò lékó-á yilki mò, yé me òmò tyí yò nùkúnúkú, nê-á kú á kò á kú Liyel dyò dyò tyile n pì. ⁵ Yé nàh we di, áyáh lésò me á dyò dyò tyile n pì gbí òne, Moyisi tyi kònsàhnó lésò me tyípekè dékè kò kè á tē, á kò á me tyile n pì nónó-á kú kùne á yini n tē n pì. ⁶ Nte nùkúnúkú kwàh nê yòrì sòkò-á lésò ále, áyáh á nàh vi kè kò á kú ne á sò kú, á ye wil Moyisi tyi kònsàhnó gbò. Té nùkúnúkú á kú tòle n pì Liyel tyí pì dùkù késànnè ò Mirki gbò yò. Kè nàh tó n pì n pì ògbò tyí kòle gbí nê-á sò á me Moyisi tyi kònsàhnó wàrkínsàhnó gbò sò sòkò.

Moyisi tyi kònsàhnó-á tir nêne n pì

⁷ Sò me ápi kú yo yò wé? Tyípekè se Moyisi tyi kònsàhnóle? Ó sò dé! Sépi gbò yò ye òmò pì tyípekèle. Sépi-à sò me yó-òkène ne òkè: «Kàh yíwilkìle n pì!» Mé se nàhkì pì ne tyípekè-á yíwilkì pínóle? ⁸ Kàh pì sè, tir kònsàhnó mè ye wě̀kì yìkì mò tyípekè kò kè we syò à òmò mò yíwilkì duke pól pínó sòkò. Yé nàh we di, Moyisi tyi kònsàhnó-à sò me n kne, tãhkì nàh n we n pì tyípekè sòkò. ⁹ Moyisi tyi kònsàhnó pò-òkè

gbíne, nímò sò me min sòkò. Nte tir kònsàhnó-á fyò pò, tyí pékè tǎhkì we ¹⁰ à pò nímò min syi. Kéne tir kònsàhnó nê-á sò yĩne kè pò nímò kò mè min we, képah ye pyě pò kũne nímò yĩni tẽ yò sò.

¹¹ Tyí pékè ye syò tir kònsàhnó tyí à nímò pilki, té kũne n yĩni tẽ.

¹² Kǎh pɪ sě, Liyel tyi kònsàhnó pól me yályál. Sè me gbɪ wěkì yǒ, té mó tǒ me ple. ¹³ Sépi nónó-á me ple, sépi se n mɔ nímòle kũ sòkò? Jú dé! Tyí pékè ye. Sě ye kè wěkì dal mɔ ké gblǒy dùkùle kwèy. Kè pil pèpey náh, té n fike ko. Sě ye tyí pékè pil pèpey náh té gbah peke tir kònsàhnó gbò yǒ.

Névyé me tyí pékè m̀nò sòkò

¹⁴ A pól pĩ yĩ ne Moyisi tyi kònsàhnó-á wil Liyel tyí. Nte nímò gblǒy dyo dyo tyi pínó sòkò, mé me yǒ sò nne pè tẽ yǎm tyí pékè tyí. ¹⁵ Kègbɪ yǒ, máh nêne n pɪ, mé náh ké dùkùle n pne. Máh me ké tyí ne mé pèpey nê pɪ, mé náh képahle n pɪ. Té n dèl-á nê wòle, mè n pyě képahle n pɪ. ¹⁶ Nte mâh n dèl tɪrle n pɪ, mé sah ké yǒ ne Moyisi tyi kònsàhnó-á me ple. ¹⁷ Kǎh pɪ sě, nímò náh n pɪ kéle yò dé, tyí pékè nê-á n sòkò, képah ye n pɪ kéle. ¹⁸ Yé náh we di, tyí pépěy yó n̄tẽ náh me n gblǒy dyo dyo tyi sòkò. Tyí pépěy pínó sòno me n sòkò, té ké fɛ̀npɪno tǎhkì náh n we n sòkò. ¹⁹ Mâh me ké tyí ne mé tyí pépěy nê pɪ, mé náh kéle n pɪ. N té n pyě pèkè wòle n pɪ nê tyí náh nò n tyí. ²⁰ Nte mâh n dèl tɪrle n pɪ, nímò náh n pɪ kéle yò dé, tyí pékè nê-á n sòkò, képah ye n pɪ kéle. ²¹ Máh nê kyomɪ we n gblǒy sòkò, kè we

yò: Mâh me ké tyí ne mé tyípépěy pi, pèkè ó n ne n yĩn ní yah. ²² Liyel tyi kònsàhnó tyí no yíí ní tyí ní ni pólle. ²³ Nte mé kè kyomı we ne, sépi nóno tyí-á no yíí ní tyí, mâh ne mé sé wàlle n ko, kwâh yó n we ní sokò nê-á me séle n fwo. Kéne kwâh ye mo sah íne tyípékè yõri sokò. ²⁴ N yãm pínó dukù tēne n yah yò lé! Nê tē ó ki po we syi fin mo íne kéne kwâh tyí, kèpah nê-á n mo ní yò kũne? ²⁵ Liyel ye, ápi Tē ñgbě Yesu Krista gbõ yõ. Gbílkinó ne n sah ñ yõ kèpah yinne.

Mâh ne mé kè yo yòtukule, Liyel tyi kònsàhnó wàl kóló tyí me ní tyí ní ni sokò. Nte ní gblõy dyo dyo tyi pínó sokò, mé me tyípékè yõri sokò.

8

Névi nê-á ye Liyel Mirki kō kè ñ yahle n tē

¹ Núkúnúkú tēne, nóno wró-á me kwrónmɔnɔle Yesu Kristale, Liyel tukey nâh tō n syki n pi pé yõ. ² Yé nâh we di, Liyel Mirki nê-á minne névile n kō tē wró kwrónmɔnɔ gbõ yõ Yesu Kristale, kèpah ye we wilki ímɔle tyípékè ànê kũ mo sokò. ³ Moyisi tyi kònsàhnó nâh sò fē kèpah pi n pi dò. Névyé gblõy dyo dyo tyi pínó sò me kãn pi kéle kèpah ye. Kãn pi sē, Liyel me ñ Pídí tekı mo à po dubi névi wil dukùle ñ tyí ápi tyípêl pípú tyí kōlɔ, té ku ápi tyípêl yinne, sé tyí we n yıki yinne névyé sokò. ⁴ Ápi nóno-á á dyo yíí tyi we ye, té Liyel Mirki sò tē. Liyel kè pi ne á fē tyi kònsàhnó tyiyónóle n pi. Kèpah ye à kō à kèpah

5 Yé nâh wε di, névi nê-à ye ñ dɔɔ yíi tyi yah syi ñ tyí, tẽ sǒnɔ n ne n me ñ dɔɔ yíi tyi ó yõ. Nê-à mó ye Liyel Mirki yah syi ñ tyí, tẽ sǒnɔ n ne n me Liyel Mirki dɔɔ yíi tyi ó yõ. 6 Wâh á dɔɔ yíi tyi sǒ tẽ, ké syi-ñsah n pɪ kũε. Té wâh Liyel Mirki dɔɔ yíi sǒ tẽ, ké syi-ñsah n pɪ yèvinu ànê tyé-ńkê min wénóle. 7 Kègbɪ yõ, névye nónó dɔɔ yíi tyi-á yah syi pé tyí, Liyel sépébi ye péle pãh sǒnpíle yahle sàhnóle Liyel tyi kǒnsàhnó yóré yõ. Pè nâh fẽ sé wãl kɔ ńtēne dò. 8 Té névye-à pé gblǒy dɔɔ yíi tyile n pɪ, Liyel yí nâh n yuku péle. 9 Yépi tẽ wɔle, yé nâh me yé gblǒy dɔɔ yíi tyile n pɪ. Liyel Mirki dɔɔ yíi tyi ye yé me n pɪ, képah nê-á me yé sɔkɔ. Krista Mirki-à n kne névi nê sɔkɔ, tẽ nâh me ñ tyí yõ. 10 Krista-à me yé yahle n tẽ, yé kɪ sénsǒ pɔ kũ n pi ó, ñte Liyel Mirki gbò yõ, yé pɪ néglóle Liyel yah sɔkɔ à tyé-ńkê min wε. 11 Liyel nê-á yilki mɔ Yesu lékóle, ñ Mirki-à kɪ me yépi tɔ sɔkɔ, yáh sǒ pɔ ku, yé lékyî kɪ yilki mɔ kɪ tyé-ńkê min wε.

12 Képah ye ní yúnpyé, á yĩne à Liyel Mirki dɔɔ yíi tyile n pɪ, á nâh tǒ yĩne à á gblǒy dɔɔ yíi tyile n pɪ. 13 Yâh yé dɔɔ yíi tyile n pɪ, yé kɪ ku. Nte Liyel Mirki gbò yõ yâh yé dɔɔ yíi tyi wε ye, yé kɪ tyé-ńkê min wε. 14 Yé nâh wε di, Liyel Mirki-à nónó yahle n tẽ, Liyel wěnpì ye péle. 15 Liyel-á ñ Mirki nêne yé kǒ, kè nâh yéle n mɔ yõru pínó sɔkɔ ànê tíkí pínó sɔkɔ dé. Képah ye pɪ yéle Liyel wěnpíle, té yé fẽ n yo yínpǒ ñgbēne ne: «Bǒ, ápi

Sú!»¹⁶ Liyel Mirki mề ntế ye á kỗ á sễ yĩ ké yỗ
ne Liyel wěnpĩ-á ále. ¹⁷ Té áyáh fyò pĩ ì wěnpĩle,
á vyáh kĩ we pèpòrĩ sòkò, wáh ì vyáhle ì wěnpĩ
kỗ ìê tyí sòkò. Liyel-á pèpòrĩ ìê pĩ Krista tyí, ápi
tò vyáh kĩ we ké sòkò. Áyáh fyò me yèvyährile
n pĩ wě tyí Kristale, gbílkínó kĩ n sah n pi á yỗ
ñne wě tyí.

Gbílkinó ñê-á kĩ pò n we n pi

¹⁸ Mé pĩ ne áyáh me yèvyährĩ ñê sòkò kwey
mène, képah náh me sãh n yah yah tềne gbílkínó
ngbễ ñê-á kĩ pò n sah n pi á yỗ ñsône. ¹⁹ Liyel
wěnpĩ-á kĩ gbílkínó we n pi sỗ, képah ye ì yĩ
mónónò pól me n dekĩ. ²⁰ Yé náh we di, Liyel
yĩ mónónò pól me yõre kễ tãhkì yó gbỗ sỗ sòkò.
Pépi dyò dyò tề náh ne kè pĩ sễ dé. Ñê-á sah péle
ké gbỗ sỗ, ñmò ye pĩ kéle. Nte gbỗ sãh-ñsah tỗ
me pé tyí. ²¹ Sỗ yó me n pi, Liyel yĩ mónónò pól
kĩ pò n wilki n pi yõrĩ sòkò yíkinó pí-ò gbỗ. Té
kĩ gbílkínó we wě tyí Liyel wěnpĩle. ²² Nte à pò
syĩ kwey mề tyí, á pĩ ne Liyel yĩ mónónò pól-á
me n gbĩ kúrntếsè tyí kỗle yèvyährĩ tề tyí. ²³ Té
kè náh yĩn pépi ó tyí dé, Liyel-á ì Mirkile ñgbòle
ápi nóno kỗ, ápi tò me n gbĩ á fòkò táhló sòkò,
me gbìyìkile n syĩkĩ sỗ ñê-á Liyel kĩ kè wěkĩ n pi
ne áyáh pĩ pé wěnpĩle, té kĩ pwáhnmonò we dal
mò. ²⁴ Yé náh we di, á ye pwáhnmonò we. Té
kè me á kĩ ne sỗ-á ñkềne névi ì gbỗ sah kwáh yó
pónweno yỗ. Nte wáh kè we syi te, à náh tỗ ì gbỗ
sah n pi ké pónweno yỗ dò. Wáh kè we syi te, à
kĩ tỗ ì gbỗ sah sỗ ké pónweno yỗ? ²⁵ Nte áyáh

tǔnì me kwâh nê wénsyi-ńkêne, ă sómnó pı ñ té á gbò sah ké pónweno yõ.

²⁶ Sě ó ye, Liyel Mirki to me ápile n yohnı n mo á tǔnkwlóno yinne. Yé náh we di, ápi náh pĩ nê-á yĩne nínóle. Nte Liyel Mirki me nírıle n pı ápi tyí nê-á ápi náh fě ké dükù yah yo. ²⁷ Té Liyel nê-á névye foko táhlóle n pne, ñ Mirki-á me nêne n yah n kǔ, ñmo kéle n pne. Yé náh we di, ñ Mirki nírıle n pı Yesu yõ sǔpú tyí à yĩne ñmo dyo yĩ tǔne.

²⁸ Á mó tǔ pĩ tole ne Liyel tyí-á no nónó tyí, ă tyi pólle n pı pépi tyí pekı yinne, pépi nónó-á à ye à yĩne wăh kè yah toko sah sǔ. ²⁹ Liyel-á nónó yah wilki ñgbò dükùle, à ye kwâh tǔ kè yah toko tole ne păh yĩne pè pı pé Pídı tyí kǔle, ñmo kǔ à pı pé pól nénkyıle. ³⁰ Wăh kwâh tǔ nónó yah toko, à ye pè ye tole. Wăh nónó ye, à ye pè pı négló tole ñ yah soko. Wăh nónó pı néglóle ñ yah soko, à ye yõ yǔnóle pè kǔ.

³¹ Sǔ me ápi kı yo yò wé? Liyel-à me ápile, nê kı fě á fwo? ³² Nmo nê-á à náh ye ñ yǔngbǔ Pídı kǔnóle, à à mo kǔ kǔ ápi pól yinne. Á kı pı sǔ té à náh yı téló pólle á kǔ à n tahlı n pi ñmo gbò yõ. ³³ Liyel-á névye nónó yah wilki, nê tǔ kı po n toko péle n kǔ? Liyel ye pı névyele néglóle ñ yah soko. ³⁴ Nê kı tǔ fě Liyel tukey kǔ kè kı syıku pé yõ? Yesu Krista ye ku, té kè náh yın képah ó tyí dé, ñ lékó yilki mo. Yé náh we di, à me tǔnóle Liyel gbòyò sǔle, té me nírıle n pı ápi tyí. ³⁵ Ápi tyınono nê-á me Krista soko, kwâh yó nǔtǔ náh fě ké yah kǔ n pi. Yèvyăhrı ò, tíkí kékékè ò, fǔhnó

ò, kwεκι ò, kwâh kĕ ò, dlo ò, kũ ò, sé sɔkɔ yó ñtĕ náh fĕ ké yah kō n pi. ³⁶ Kè me wárkínsáhnóle Liyel wey sébéy sɔkɔ ne ñkĕ: «Áwɔ yĭnne, ápi me kũ dlo sɔkɔ sōmesó. Pè me ále n pi á ki ne yípêy sō pè tĕ n yuku kò-ñsah sɔkɔ.»* ³⁷ Nte sépi pól sɔkɔ, á tyí-á nɔ Liyel nê tyí, ñmɔ gbò yō á pi tĕnpnèpu ñgbnole. ³⁸⁻³⁹ Gbì yō, ápi tyínɔnɔ nê-á me Liyel sɔkɔ, té à syō á Tĕ ñgbĕ Yesu Krista tyí à kéle á wĕki, ní sĕnyĭnɔ me ké yō ne, kwáhmóní yó ñtĕ náh fĕ ké yah kō n pi. Kàh kɪ sō kũne ò, kàh kɪ sō minne ò, kàh kɪ sō yĭnyō tònɔɔbule ò, kàh kɪ sō yòtòrínole ò, kàh kɪ sō kwey gbĭ tyile ò, kàh kɪ sō ñsô tyile ò, kàh kɪ sō tĕnpnènónole ò, kàh kɪ sō yĭnyō tãhkínóle ò, kàh kɪ sō sétáh sōwãh tãhkínóle ò, sé sɔkɔ yó ñtĕ náh fĕ ápi tyínɔnɔ yah kō n pi ñ tyí.

9

Yìkì nê névye-á Liyel yah tɔkɔ

¹ Krista tyí yō ye ñne. Képah ye, máh kɪ nê yo n pi, gbì ye kéle, mìnì náh me ké sɔkɔ. Liyel Mirki ye ké sōnɔ dahbɪ te ní sɔkɔ ne nê-á mé kɪ n yo n pi, gbì-á kéle. ² Yèkwɔrɪ ñgbĕ me ní sɔkɔ. N ni me n suke gbímegbí. ³ Yé náh we di, máh me nê tyí, ñmɔ tyí sō náhkɪ yuku ànê ní wró mó gbɛ Kristale ní yúnpyé swɔ sɔkɔ, pé pwah n mɔ yĭnne, pépi nónó-á ní yìkì névyele. ⁴ Pépi ye Yisrayel nole, Liyel-á nónó pi ñ wĕnpĭle. A yō yǒnóle pè kō, té

* **8:36** 8.36 Yah n te Gbálnó 44.23.

yégbékè kwɔɔ mɔ péle gbáyí náhnáhlɛ, té tyi kɔ sah pè kɔ, té n̄ ni dükulé pè wěki, té n̄ vyähle pè kɔ. ⁵ Abrahmɔ, ànê Yisaki, ànê Nsyakɔbɔpi ye pé náh tãnnɛ. Yíkì nùkú ye péle Yesule wãh pɔ sètáh yõ. Nmɔ ye Liyellɛ, nê-á me yiyìn pól yõ. N̄ yin ne n gbilki gbímegbí. Amiina!

⁶ Máh nê yo sɔkɔ yõtah, képah náh n wěki ne Liyel náh n kɔ n̄ tyiyónó sò. Nte Yisrayel no pól náh pɔ Yisrayel no yèsyìkìnìnɛ Liyel yah sɔkɔ. ⁷ Sě ó ye, Abrahmɔ wěnpì pól tɔ náh pɔ n̄ wěnpì yèsyìkìnìnɛ. N pídí Yisaki wɔ wěnpì ye kɔ n̄ mɔ n kɔ n̄ pétóbéle sɔ-á Liyel yo kéle n̄ tyí. ⁸ Máh ne mé kè yo palle, wěnpì nónó-á dubi gbɔyne, pépi náh Liyel wěnpìle. Nónó-á dubi à yĩne Liyel vyäh kɔnóle, pépi ye n̄ wěnpìle. ⁹ Yé yah, Liyel lésò n̄ vyähle Abrahmɔ kɔ ne nkě: «Gbí yó yǐnkɔ gbíne, mé kɔ ní syɔ pɔ á tinnɛ, té Sara kɔ me dínpir we dubi.*» ¹⁰ Tòɔ náh dé, yé yah Wrebeka tɔ tyíle kè: Api sùtó Yisaki mè ye dubi à kɔ dínpi n̄épì nímíne nónó-á kènìnɛ. ¹¹⁻¹³ Gbí nê-á wěnpì n̄ópi náh tòn̄i dubi, pè náh tyítúkúnì pɔ, pè náh tyípéplɔ tɔ pɔ. Nte Liyel me yo Wrebeka tyí ne: «Wěnpì n̄ópi sɔkɔ, nénkyí tẽ kɔ pɔ pɔ gbě tẽ yõle.»† Kè tɔ me wárkínóle Liyel wey sébéy rítẽ sɔkɔ ne nkě: «Nsyakɔbɔ wɔ tyí ye nɔ ní tyí, Yesayu náh»‡ Yé náh we di, képah n wěki ne névi tyípínó náh Liyel n yah n̄ té tẽ yah n wilki. Névi nê-à n̄ dyɔ, tẽ wɔ ye à n yah n wilki.

* **9:9** 9.9 Yah n tɛ Yenesɔ 18.10. † **9:11-13** 9.11-13 Yah n tɛ Yenesɔ 21.23. ‡ **9:11-13** 9.11-13 Yah n tɛ Malaki 1.3.

14 Sõ me ápi kɪ yo yò wé? Liyel náh me n kɔ gbɪ wěkì yõ di? A me n kɔ gbɪ wěkì yõ kè. 15 Yé náh we di, à yo Moyisi tyí ne: «Mâh me ké tyí ne mé pèpɔɪ pɪ névi nê tyí, mě kè pɪ tẽ tyí. Té mâh me ké tyí ne mé névi nê yãm yah, mě tẽ yãm yah.»§ 16 Kãh pɪ sě, kèpah náh n wil névi dyɔ yĩ tẽ sokɔ, kèpah náh pɪ ñ gbáhntẽno sokɔ dé. Nte kè n wil Liyel ó tyí, nê-á névi yãmne n yah. 17 Kè me wárkínsàhnóle Liyel wey sébéy sokɔ ne, Liyel-á yo Yesyipti yõtẽ đí tyí ne: «Ñ tẽnwenɔ wěkɪ yĩn ànê ní yĩn wil yĩn ye kèkõyó pól sokɔ, ní kõ mé ñ pɪ yõtẽne.»* 18 Kãh pɪ sě, kãh Liyel dyɔ, ã ñnî yãm yah, té kãh ñ dyɔ ã ñnî pɪ kùkùtãhkì névile.

19 Gbòkénpɪ túkù kɪ fě ne, kwãh nê se pɪ té Liyel kɪ tõ n tɔkɔ névyele n kõ nɪ? Nê se kɪ fě ñ dyɔ dyɔ tyi yah kõ nɪ? 20 Nte nê tẽ ó me áwɔle, té á kɪ pɔ Liyelle n kõlɪ? Pín se kɪ fě ké mó-ò piki yah ne, kwãh nê se pɪ té à pé mɔ sě nɪ? 21 Pní mó-ò tyí náh ñ fãhrɪle di? A kɪ fě tyígbi pɪ pɪ pín mɔ kéle, té kɪ tõ fě nyãñ tyi pɪ pɪ pín mɔ kéne fãhrɪ óle. 22 Liyel me ké tyí ne pé pé fòkòvyãhnì wilki mɔ, pé mó pé tãhkì wěkɪ. Té wãh mó tõ sò yĩne à ñ fɔkɔ vyãh névye nónónɔne, à sómnó pɪ té ñ gblõy ye náhnáh pé tyí. 23 Nte ñ tǒrí-á me gblò dùkù nêne, à sò me ké tyí ne pé kéle no téló wěkɪ, wãh pépi nónó yãm yah té pè yah wilki sah ñ tǒrí sokɔ de yĩnne. 24 Té kéne névyele, ápi

§ 9:15 9.15 - Yah n te Yálnó 33.19. * 9:17 9.17 - yah n te Yálnó 9.16.

ye. A náh á yah wilki Nsyifunɔ́ ó sɔkɔ́ dé, ñte à tókù yah wilki yìkìñì tɛ́lɔ́ sɔkɔ́, ²⁵ sǎ-á Liyel kè yo sah Wose sébéy sɔkɔ́ ne: «Névyé nónó náh sò me ñmɔ́ nolɛ, mé kɪ péle n ye í nolɛ. Yìkì ne tyí náh sò nɔ́ í tyí, mé kɪ kéle n ye í dyɔ́ yíí yìkìlɛ.†
²⁶ Té nyǎh sɔkɔ́-á lésǎ́ kè yo pé tyí ne ñmɔ́ no náh péle, nénpó mè ó sɔkɔ́ ye tǎ́ pè kɪ ye péle Min nétɛ́ Liyel wɛ́npìlɛ.»‡ ²⁷ Yesayi tɔ́ mó yo Yisrayel no tyí sɔkɔ́ ne ñkɛ́: «Yisrayel névyé-à sǎ́ me dò pné yo gbòpɔ́ sèmiyáhrí sǎ́, kwéy ó ye kɪ n pwah n pi pé sɔkɔ́. ²⁸ Yé náh we di, Tɛ́ NGBɛ́ Liyel-á tyi nónó yo, à kɪ sè pɪ dal mɔ́ súú sétáh yǎ́.»§ ²⁹ Té Yesayi tǎ́ lésǎ́ kè yo sah ne ñkɛ́: «Tyi pól tyí tɛ́nwɛ-ò Tɛ́ NGBɛ́ Liyel-à sǎ́ me á tókù sàh-ñkɛ́ne min sɔkɔ́, á duku náhkɪ to Sodomɪ ànê Gbomɔrɪ névyé tyí kǎ́lɛ.»

³⁰ Sǎ́ me ápi kɪ yo yò wé? Névyé nónó náh pɪ Nsyifunɔ́lɛ, pè pɪ néglólɛ Liyel yah ñ yǎ́ sɛ́nó gbò yǎ́, pépi nónó-á pè náh sò me kéle n yah n kǎ́.

³¹ Té Yisrayel no nónó wɔ́-á pyè sǎ́ me n yah n kǎ́ ne pé pɪ néglólɛ Liyel yah Moyisi tyi kǎ́nsàhnó wǎ́l kóló gbò yǎ́, pè náh we pɪ néglólɛ kápah gbò yǎ́. ³² Sǎ́ pɪ té pé náh we pɪ néglólɛ wé? Pè náh sò me kéle n yah n kǎ́ Liyel yǎ́ sɛ́nó gbò yǎ́, pè sò we ne ñkɛ́ pé tyípínì-á kɪ fɛ́ pé pɪ néglólɛ Liyel yah kápah ye. Pé gbáhkì ye pyè pè mɪ pé wilki n mɔ́ mɔ́ dáhkì tyí yò sǎ́. ³³ Kéne dáhkìlɛ, Yesu Krista ye. Kápah tyí ye wǎ́rkínsàhnólɛ Liyel wey

† 9:25 9.25 - Yah n tɛ Wose 2.25. ‡ 9:26 9.26 - Yah n tɛ Wose

2.1. § 9:28 9.27-28 - Yah n tɛ Yesayi 10.22-23.

sébéy soko ne níkě: «Yé yah, mé kí gbáhkì mí mí dáhkì yó sah Siyõ kwil soko. Névyé wilki n mọ mọ tédáhkì yó ye kéle. Nte névi nê-à n gbò sah ké yõ, sen náh tẽ tẽ n pi.»*

10

¹ N yúnpyé, máh me nê tyí ní n pólle, képah ye ne Nsyifunọ pwáhnmonọ we. Mé me Liyelle n ni pé tyí képah tyí soko. ² Yé náh we di, mé kí fẽ kè yo ne páh me gbah tẽ yíí Liyel wèkì kóló soko, nte páh me kéle n pi yítũri soko. ³ Liyel-á névile n pi négbíle n yah soko òkùkù nêne, pè náh kè pĩ. Té pé yěngbè tyíle n pi, té Liyel tyí wọ yahle. ⁴ Krista ye pọ Moyisi tyi kònsàhnó tyi pi syi sé yĩn tyí. Névi nê-à sè Krista yõ, tẽ kí pi négbíle Liyel yah soko.

⁵ Névi-á fẽ n pi n pi négbíle tyi kònsàhnó gbò yõ òkùkù nêne, Moyisi-á nê wàrkí ké tyí soko kè we yò: «Névi nê-à tyi kònsàhnó soko tyiyónóle n pi, tẽ kí n minne n pi sépi gbò yõ.»* ⁶ Nte névi-á n pi négbíle Krista yõ sèhnó gbò yõ òkùkù nêne, kè me yónóle képah tyí soko ne: «Káh ne n sò á fọkọ soko ne: «Nê kí òkọ kyi yínyõ?»» Nê kór-á, kí kyi Krista kò à kí tiki pọ. ⁷ Képah náh pi: «Nê kí tiki yuku sétáh sówāh?» Nê kór-á, kí kyi Krista kò à kí wil lékókwil kí òkọ pọ. ⁸ Nte tir nê me tã yónóle wé? Kè me yónóle ne: «Liyel wey me á tnô. Kè me á vyāh soko ànê á n soko.» Kéne

* **9:33** 9.33 - Yah n te Yesayi 28.16 ; 8.14. * **10:5** 10.5 Yah n te Levitiki 18.5.

weyne, Yesu Krista yõ sěńó wey ye kéle, áyáh me nêne n yo n kõ.† ⁹ Wáh kè yo á vyãhle ne Tě ñgbé-á Yesu Kristale, té sě ké yõ á nı soko ne Liyel-á ñ lékó yilki mo, á kı pwáhnmono we. ¹⁰ Wáh sě Liyel yõ á nı soko, képah ále n pı négbíle; ànê wáh kè yo á vyãhle, képah ále n pwah n mo. ¹¹ Á náh we di, kè me wárkínsàhnóle Liyel wey sébéy soko ne névi nê-à sě Krista yõ, sen náh tẽ tẽ n pi. ¹² Káh pı sě, wáhkì náh me Nsyifunó wró ànê nóńó náh pı Nsyifunóle. Tě ñgbě núkú ó ye me pé pól tyí, nê-á pèpòrle n pı no pól tyí nóńó-á ñne n ye n gbo. ¹³ Yé náh we di, kè me wárkínsàhnóle Liyel wey sébéy soko ne ñkě: «Névi nê-à Tě ñgbě ye gbo, tẽ kı pwáhnmono we.»

¹⁴ Nte sõ me pé kı ye gbo ñne, né pé náh sě ñ yõ? Ñ tyí wénnoh-ńkěne, pé kı sě sõ ñ yõ? Pé kı we noh sõ ñ tyíle né ney náh ñ tyí we yo pé tyí? ¹⁵ Té sõ me Liyel wey kı yo, né névi náh tekı mo ké yo yinne? Képah ye kè me wárkínsàhnóle Liyel wey sébéy soko ne ñkě: «Kè me ñivìnìne wáh Nìvìnì tir yópú we pé pé gbáhkì tóko n pi.»‡ ¹⁶ Nte no pól se yó Nìvìnì tir fě syi? Yé yah, Liyel tẽntò syinyo-ò Yesayi lésõ me píkinyahnole n pı ne ñkě: «Tě ñgbě, ápi-á tir nêne n yo, nê sě ké yõ?»§ ¹⁷ Sě ye Krista yõ sěńó n we Nìvìnì tir nóhnó soko. Té Nìvìnì tir mène mó, Yesu Krista tyí yónó ye. ¹⁸ Nte à; pé náh ñ tyí yónó noh yah di? Pé kè noh kyó! Kè me yónó ńtêne Liyel wey

† **10:8** 10.8 Yah n te Tõnyono 30.12-14. ‡ **10:15** 10.15 Yah n te Yesayi 52.7. § **10:16** 10.16 Yah n te Yesayi 53.1.

sébéy soko ne nkê: «Pé yínpɔ me n dokɔ sétáh yõ pól soko, pé wey me n yíni n tẽ kèkõyó tantàn pól tyí.»* ¹⁹ Nte à; Yisrayel no náh lésõ Liyel wey mè syíkí-ńsah pĩ di? Moyisi mó tã kwãh tẽ kè yo ne Liyel-á ne nkê: «Mé kɪ kè pɪ yé kõ yé kɪ yìkì fórowó yó yèwanne n yah. Yìkì nê névye-á lékám kě névyele, mé kɪ kè pɪ yé kõ yé kɪ pé dyole n yo.»† ²⁰ Yesayi ñ nɪ syãh kè yo ñtẽne ne Liyel-á ne nkê: «Névye nóno náh sò me ñmole n yah n kõ, pépi ye we ñne. Névye nóno náh sò me kwãh yó ñtẽne n yah n kõ ñ tyí, mé ñ gblõyne pépi wèkɪ.» ²¹ Nte Yisrayel no tẽ wɔ tyí soko, Yesayi ne Liyel-á ne nkê: «Gbĩmegbí mè n ne n me ñ gbãh yɪkɪ mɔ pè syɪkɪ n tẽ, pépi nóno-á nõhnì-ñkê ànê kèlékê névyele.»‡

11

Liyel náh ñ náh vi Yisrayel no kõ

¹ Nte-à, Liyel se ñ náh vi ñ no Yisrayel tân kõ? Óõ dé! Yé náh we di, ñmɔ tɔle Yisrayel ney ye dò. Abrahmɪ náh ney yó ye ñne, nê-á wil Běnsyame yìkì soko. ² Liyel náh ñ náh vi ñ no kõ wãh kwãh tẽ nóno yah wilki sah dé. Yé se kɪ ne yé pĩnó náh me ké soko ne, kãh me wárkínsàhnóle Liyel wey sébéy soko ne Yeli-á sò me n tɔko Yisrayel nole n kõ Liyel tyí ³ ne nkê: «Tẽ ñgbě, pè ye á tẽntò syínyopu ko mɔ, té sárká súkénkõ-ńtãh yɪkɪ

* **10:18** 10.18 Yah n tɛ Gbálnó 19.5. † **10:19** 10.19 Yah n tɛ Tõnyonɔ 32.21. ‡ **10:21** 10.21 Yah n tɛ Yesayi 65.1-2.

nónó-á με άωω τυί yō. Nmω ó wũ ní gblōy, té pè tō με n yah n kō ní kònmω-ńsahle.» ⁴ Nte sō με Liyel yo ñ tyí? A ne: «Mé ye díbí nêpî kèyō tónó kyegbãm (7 000) wilki sah ní gblōy tyí, nónó-á pè náh gbètukunω di fal fal tō Baal yah soko à kè gbilki.» ⁵ Kèpah núkú ó ye kwey mè to soko, névye kwéy yísyó με wũ tē Liyel-á yòbènrì pì nónó tyí à pè yah wilki. ⁶ Nte yòbènrì-à kì nê Liyel pì pé tyí à pè yah wilki, pé tyípínó gbō yō náh mó tō kè. Káh με sépì gbō yōle, yòbènrì náh mó tō dò. ⁷ Sō με ápì kì yo yò wé? Yisrayel no-á nêne n yah n kō, pé pól náh kè we. Nte Liyel-á nónó yah wilki pé soko, pépì ó we kéle té téló wō ní με tah tũ ⁸ sō-á kéle wárkínsàhnóle Liyel wey sébéy soko ne: «Liyel ye pè pì tōròò. A pé yí pì sè náh με n yah, té pé ní pì sè náh με n nohnì, fók à pō syì kwey mè tyí.» ⁹ Yòtē dí Davidi to tō kè yo ne nkē: «Pé yōke yīne kè pì pé tyí pé tē tē vyónne, ànê pé tē tē kēyne, ànê pé wilki n mō mō kwáhle, kì pé tyítúkúnìne pè dyah. ¹⁰ Pé yí mó ne με syì, pè káh fē ne n yah, pè mó ne με kwlónó soko gbìmegbí tókóbí sō με pé yō. ¹¹ Nte-à, Yisrayel no-á pé gbáhkì mì syíkì sē-à, pè se kì wũ tē sē kúmm? Sē tē wō náh dé. Nte pépì-á pilki, yìkìní téló mó pwáhnmōnō we, pépì Nsyifunō kō pè pé yèwanne n yah. ¹² Nte pépì-à pìlkinó-à kì με pì pèpōrì wénóle kèkōyō névye tyí, té pé tēnkwlōnō με pì pèpōrì wénóle yìkìní téló tyí à, pépì-à pwáhnmōnō we te, kèpah

náh n pı n pi pèpɔɾı ñgběne kal di?

Névye pwáhnɔɔle nónó náh pı Nsyifunɔle

¹³ Yépi nónó náh pı Nsyifunɔle, yépi tyí ye mé n yo wey mène núkúnúkú. Yesu tẽntò névi ye ñmɔle nê-á me tòle n pi yépi yĩnne. Tò mè me yõ yõnóle ñmɔ tyí, ¹⁴ nê-á kɪ á no Nsyifunɔ kɔ kè kɪ yìkìni tɛlɔ yèwanne n yah, ñ kɔ mé kɪ pé túkù we pwah mɔ. ¹⁵ Yé náh we di, Liyel-á pè gbe milki kèpah-à me kèkõyó névye wró tã sah Liyelle à, wáh tã pɔ pé ye kwró ñne, kè kɪ pı sɔ wé? Kè náh n pı n pi á kɪ ne lékyî sɔ yilki mɔ di?

¹⁶ Sèmuko pye nónó-á ko gbrole, sépi-à kɪ me wilki sah Liyel tyí yõ, sé tɛlɔ pól tɔ me ñ tyí yõ. Séswô sémìn-à me sàhnóle ñmɔ tyí yõ, ké yìngbàn tɔ kɪ me ñ tyí yõ. ¹⁷ Nsyifunɔ me wólívì séswô sónó sɔ, té Liyel me ké yìngbàn kɔli. Té nónó náh pı Nsyifunɔle, pépi mó me á kɪ ne kyèh sɔko wólívì séswô sɔ, nê-á Liyel ké yìngbàn kɔli kyı pukubi wólívì yòhkì sónó tyí. Yáh Liyel yòbèncɔri nê we, kèpah n wil Nsyifunɔ tyí sɔ-á wólívì séswô sónó ñkì n yohnu n mɔ yìngbàn púkúbínóle. ¹⁸ Kèpah ye, yìngbàn nónó-á Liyel kɔli kwe, yé káh séle n yilo. Yé káh yé gblɔyne n yõ n sah, yépi tyí náh sémìnne, pépi tyí ye séle. ¹⁹ Yé kɪ fẽ ñ syah ne, Liyel-á yìngbàn nópi kɔli tɔ té yépi we pukubi. ²⁰ Gbı tẽ wɔ ye, pépi Liyel yõ sɛ-ńkɛ ye Liyel kɔ à pè kɔli tɔ té yépi we pukubi pé swɔ sɔko yé Liyel yõ sɛnó gbò yõ. Yé náh yĩne yè yé gblɔyne n gbilki. Kè pyè yĩne kè ne n me

tíkile yé tyí n̄tēne n̄kē. ²¹ Yé náh we di, Liyel-à me yè-n̄kēne séswô s̄ónó ȳngb̄an k̄ōl̄n̄ól̄e, yépi w̄o se pyē à k̄i we ye yāh s̄ē-n̄kēne n̄ yō? ²² Yé yah, Liyel ple, té mó t̄ō peke. A peke p̄l̄k̄ípú yō, té n p̄i ple yépi tyí. N̄te yé ȳne yè ne n me n p̄èp̄or̄i m̄ene n pne gb̄imegb̄í. Képah-à pí-n̄kēne, yé t̄o k̄i k̄ōl̄i milki. ²³ N̄te Nsyifun̄o t̄o-à k̄i pé k̄elék̄ē p̄ínó yal m̄o té s̄ē Liyel yō, Liyel k̄i p̄è t̄ō pukubi séswô s̄ónó tyí. T̄ēnw̄en̄o me n̄m̄o tyí k̄i n̄ syi p̄è t̄ō pukubi. ²⁴ Yé náh we di, yépi n̄ónó náh p̄i Nsyifun̄ole, yé me á k̄i ne kyēh s̄ok̄o wólíví séswô s̄ō, n̄ē-á Liyel ké ȳngb̄an k̄ōl̄i kyi pukubi wólíví yòhk̄ì s̄ónó tyí. Nsyifun̄o mó me wólíví séswô s̄ónó ȳngb̄an tyí k̄ōle n̄ónó-á Liyel k̄i p̄è t̄ok̄o pukubi sé séswô tyí.

Nsyifun̄o pwáhn̄m̄on̄ole

²⁵ N̄ ȳn̄pyé, mé k̄i Liyel tir w̄ōb̄ìnsàhn̄ó yó tyí yah yo wah yé syah, s̄onko yè káh n p̄o yé gbl̄oyne n t̄ok̄o n p̄i ȳi p̄íp̄úle. Yé yah, Yisrayel no t̄úkù k̄i w̄ū t̄ē ník̄isek̄ók̄ó p̄ínó s̄ok̄o, p̄ópó k̄i p̄o n̄o gb̄í n̄ē-á n̄ónó náh p̄i Nsyifun̄ole, p̄è k̄i pwáhn̄m̄on̄o we, té k̄i de Liyel no s̄ok̄o. ²⁶ Képah s̄ok̄o, Yisrayel no pól k̄i pyē pwah s̄ō-á kéle wárk̄ínsàhn̄ól̄e Liyel wey séb̄ey s̄ok̄o ne n̄k̄ē: «Pwáhn̄m̄o-ò k̄i wil Siyō kwil s̄ok̄o. A k̄i p̄o Nsyak̄ob̄i no tyíp̄êl tók̄ób̄í t̄ē yō pé yō. ²⁷ N̄m̄o Liyel-á k̄i p̄o pé tyíp̄êl yō m̄o p̄è k̄ō, té k̄i yégb̄ék̄è n̄ē kw̄o n m̄o n pi péle, képah ye yò.» * ²⁸ Yah yóle, Liyel sép̄eb̄í ye Yisrayel

* **11:27** 11.27 Yah n te Yesayi 59.20-21.

nole pãh sõnpîle Nìvìnì tir yahle, té képah wɔ mó nekɪ yépile. Nte yah yóle, pépi ye sò à yah tɔkɔ pɪ ò nòle. Pé tyí nɔ ò tyí pé náh tân yĩnne. ²⁹ Yé náh we di, Liyel-à kwâhle névi kɔ̃, à náh ò yahle n vi kéle n syi pólle. Wàh névi nê ye, à náh ò nahle n vi tẽne n kɔ̃ pólle. ³⁰ Ngbòle, yé lésò me Liyel yóré yahle. Nte núkúnúkú, Nsyifunɔ tɔ-á ò yóré yahle, à me yépi yãm yah. ³¹ Sě ó ye, Liyel yóré nê-á pè yahle núkúnúkú yò, té Liyel me yépi yãm yah, pépi tɔ yãm yah yĩn ye à pɪ képahle. ³² Yé náh we di, Liyel ye no pól kɔ̃ pè ò yóré yahle pé pól yãm we n yah yĩnne.

³³ Liyel pèpɔɪ me gblò dé! Lékám me yíí ò sɔkɔ, ò fɔkɔ se mó tɔ̃ me dényĩnɔle. N tyi tẽ òkù náh fẽ n pĩ, ò syõ-ntàn tɔ náh fẽ n pĩ ló.

³⁴ Kè me wãrkínsàhnóle Liyel wey sébéy sɔkɔ ne òkẽ:

«Nê tẽ wɔ me Tẽ òngbẽ sɔnɔle n pne wé?

Nê tẽ wɔ kɪ fẽ vɪnmɔnɔle à kɔ̃?†

³⁵ Nê kwâh yóle à kɔ̃,

té à pɔ ké lédyáhníne tẽ kɔ̃ náhle?»‡

³⁶ Yé náh we di, yíyìn pól wil òmɔ tyí. Nmɔ mónó ye sé pólle. Sé pól me òmɔ tyí yõ. Gbilkínó ne n sah ò yõ gbímegbí. Amiina!

12

Min pínó késánnɛ Liyel wěkì kóló sɔkɔ

¹ N yũnpyé, Liyel pèpɔɪ pínó yĩnne ápi tyí, mé kéle n yah n kɔ̃ yé tyí ne, yé yé gblõyne Liyel kɔ̃

† **11:34** 11.34 - Yah n te Yesayi 40.13. ‡ **11:35** 11.35 - Yah n te Nsyɔbɪ 41.3.

yé sǒ pɪ sárkále ñ tyí. Yè mó yé minne n pɪ yályál ñ yah sɔkɔ, nê-á kɪ ñ yí yuku. Képah ye Liyel gbilki òkù pèpeyne, yáh yĩne yè nêne n pɪ. ² Yé káh kèkõyó névyele n yah n pɪ. Nte yé ye Liyel kǒ à lékám késánné yé kǒ sǒnko yé vi mɔ. Képah sɔkɔ, tyi nóno tyí-á me Liyel tyí, yé kɪ tẽ we séle n wah n pne. Sépi ye pɪ tyi tyípeplɔle, ànê nóno tyí-á no ñ tyí, ànê nóno-á sǒhkì kěne.

³ Liyel-á yòbènrɪ nê pɪ nímo tyí, képah yĩnne mé kéle n yo yé nénúkù núkú pól tyí ne, yé káh yé gblǒyne n gbilki n kah n mɔ. Yé ye gblǒy tíkinmɔnɔ sǒnɔ ne n me yé sɔkɔ, à yĩne Liyel-á ñ yò sǎnóle yé nénúkù núkú pól kǒ sǒ. ⁴ Yé náh we di, wil gběnsê núkú núkú ye á pól tyí, té tǎntǎnne sé tyí dò, nóno-á sé pól pɪ pɪ tyi me sé tyí tyíle. ⁵ Sě ó ye, ápi tɔ me dò, nte á pól pɪ wil gběnsê núkúle tyí kǒle á wró kwrónmɔnɔ gbò yò Kristale. Á pól kwrɔ mɔ pɪ núkúle wil gběnsê tǎntǎn tyí kǒle nóno yétò-á me wěne n tẽ. ⁶ Liyel-á pèpɔrɪ pɪ á tyí à nóno-á kǒ, sè me sé tyí tyíle. Nê tyí-à kɪ me Liyel tǎntǎnè syinyonɔle, tẽ kéle ne n pɪ à yĩne Liyel yò sǎnó wěkìle. ⁷ Nê tyí-à kɪ me sónmɔnɔle névyé tyí, tẽ ne n so n mɔ pé tyí. Nê tyí-à kɪ me névyé kwónóle, tẽ névyele n kwɔ. ⁸ Nê tyí-à kɪ me névyé vɪnmɔnɔle, tẽ névyele n vi n mɔ. Nê tyí-à kɪ me pèpɔrɪ pínóle névyé tyí, tẽ kéle ne n pɪ fòkòpènrɪ sɔkɔ. Nê tyí-à kɪ me névyé yah tǎnóle, tẽ gbah tẽ ké sɔkɔ. Nê tyí-à kɪ me névyé yám yáhnóle, tẽ kéle n pɪ nìvìnì sɔkɔ.

⁹ Yé yĩne yé tyí no wě tyí fòkòkwǐnkì kěne ké

sokɔ. Yé pèkè pínó yal n mo pnépné, yé mó pèpɔrɔle n pi. ¹⁰ Yé ye yé tyí no wě tyí yúnpiķì núkú tyí kǒle. Yé gbah tē yé yǒyénne n sah wě yǒ. ¹¹ Yé kléykléyne n pi, yé káh pi gbāndal névyele. Yé tǒle n pi Tē ñgbē tyí yé nno pólle. ¹² Yé gbò sàhnó-á me nê yǒ, yé ne n me nìvìnì sokɔ képah yinne. Yé sómnóle n pi yèkwɔri gbíne. Yé gbah n tē nírí pínó sokɔ. ¹³ Yé yé yúnpyéle n yohnu n mo pé fyāh-ñtān sokɔ, yé mó népānne n tē ple.

¹⁴ Nónó-á yéle n fōh, yé sāmne n mo pé sokɔ. Yé sāmne n mo pé sokɔ, yé káh léplɔle n ye n mo pé yǒ. ¹⁵ Nónó-à me nìvìnì sokɔ, yé ne n me nìvìnì sokɔ péle wě tyí. Nónó-à mó me gbní sokɔ, yé ne n me gbní sokɔ péle wě tyí. ¹⁶ Yé yé fókósōno pi núkúle. Yé káh pi gblǒy gbílkípúle, yé ye gblǒy tíkinmōno tyí no yé tyí. Yé káh yé gblǒyne n pi yī pípúle.

¹⁷ Yé káh ñnî yò nítē pèkè pínó wó de ñ sokɔ. Yé pèpɔrɔle n pi no pól tyí. ¹⁸ Kàh kɪ me yépi tē ó sǒ, yé gbah n tē yé minne n pi yèvɪni sokɔ ànê no pólle kàh kɪ fē n pi n pi. ¹⁹ N nénónó, yé káh ne yáh yé gblǒy vyāhle n syi, yé kè toh Liyel syī. Yé náh we di, kè me wárkínsàhnóle Liyel wey sébéy sokɔ ne, Tē ñgbē-á ne ñkē: «Ñmo tyí ye vyāh syínóle, ñmo ye n de wóle.»* ²⁰ Té tǒ yo ké fí yó sokɔ ne: «Á sépe-à me kwɛkɪ sokɔ, yī à kǒ à yǒ; wàh me níķì sokɔ, yī à kǒ à wɔ. Wàh képah pi, kè me á kɪ ne nìségbno sǒ á kwe mo ñ

* **12:19** 12.19 - Yah n te Tǒnyonɔ 32.35.

yõnu yõ.»† 21 Káh n ye pèkè kǒ kè fyãh á yõ soko, ñte áwɔ fyãh ké yõ soko á pèpey pínó gbò yõ.

13

No pól yĩne pè ne n sah kwil yõtãm yóré yõ

1 Těnwɛɔ yó se me né kè náh wil Liyel tyí? Névye nónó-á me tǒrí yõ, Liyel sahki soko ye péle dò. Képah ye, no pól yĩne pè ne n sah kwil yõtãm yóré yõ. 2 Kãh pi sě, névi nê-à yõtãmne n fwo, Liyel yóré ye tě n yahle. Té nê-à se mó tǒ Liyel yóréle n yahle, pèkè ye tě n yɔru n mɔ n gblǒy yõ. 3 Tyípeplo pí-ò náh yĩne tukey tükèpu yah tíki pínóle. Tyítúkúnì pí-ò wɔ ye yĩne pé yah tíki pínóle. Wáh ki me ké tyí ne á káh yõtãm tíkile n pi, tyípeplole ne n pi, képah soko pè ki ále n sò. 4 Á náh we di, Liyel tǒ soko ye yõtãmne á tyí pikɪ yĩnne. Ñte wãh tyítúkúnìne n pi, pé tíki yĩne kè ñ tě. Dípíyí náh pè kǒ nònóle dé, těnwɛɔ me pé tyí Liyel tǒ mè soko ki fě fóhnó sah pèkè pí-ò yõ, ki Liyel yro wilki tě soko. 5 Képah ye á yĩne ñ ne n sah pé tyí yõ. Liyel fòkònyãhnì yah tì to yĩn ó náh dé, á ni to me kéle ále n wěki ne képah-á ple. 6 Képah to yĩn ye yě móríle n mɔ. Té nónó-á mó n syi séle, Liyel tǒ soko ye péle ké tǒ n sah n pi yĩnne. 7 Kwãh nê-à yĩne névi nê kǒnóle, kéle tě kǒ. Móríle mórí syí-òle n kǒ, ñ té lãpole lãpo syí-òle n kǒ. Wãh yĩne ñ névi nê yah tíki pi, tě

† 12:20 12.20 - Yah n te Sèmìrn 25.21-22.

yah tíkí pɪ. Wáh yĩne ñ yòyén sah névi nê yõ, kè sah tẽ yõ.

Yé tyí-á yĩne kè nɔ wẽ tyí sɔ

⁸ Nñî yó ñtẽ kǎli káh we yé yõ sɔkɔ. Yé ye wẽ tyínɔnɔ ó kǎli ne n me yé yõ. Á ní-ò tyí-á me nɔ á tyí, Moyisi tyi kǎnsàhnó wǎl pól ye á kɔ dal mɔ. ⁹ Kǎh yo Moyisi tyi kǎnsàhnó sɔkɔ ne, ney káh fòfíkì pɪ, ney káh nékókè mɔ, ney káh yĩbe yĩ, ney káh ñ yĩ wil ñ ní-ò kwáh tyí, à tahl tyi nónó téló tɔ tyí-á yónóle ké sɔkɔ, sépi pól ye tir kǎnsàhnó núkú mè take mɔ yo ke núkúle ne ñkẽ: «Á ní-ò tyí yĩne kè nɔ á tyí á gblǒy tyí kǎle.»* ¹⁰ Tyínɔnɔ névi náh n pɪ n dah n mɔ névi tyí. Tyínɔnɔ-à me névi nê sɔkɔ, tẽ me Moyisi tyi kǎnsàhnó wǎl pólle n kɔ n dal n mɔ.

¹¹ Gbĩ nê sɔkɔ-á ále, yé kè pĩ ó. Pwáhnmɔnɔ me yúkey ále núkúnúkú à kal gbĩ nê-á lésõ á sã Krista yõ. Képah ye, dɔ n yuku gbĩ nɔ. ¹² Tyah kah te, tyah dal gbĩ me yúkey. Á ye fěntú tyi we n ye. Liyel-á nêne á kǎ kyò yah tǔ pɪ yĩnne, ¹³ à mó képahle kyò yah tyípínó óle n pɪ. Á ye káh n pɪ yèwònpɪbɪle, á ye káh mó tǔ sètènne n pɪ. Á ye káh n pɪ fòfɪnpɪbɪle, á ye káh n pɪ prònpɪbɪle. Á ye káh mǎlle n kǎli, á ye káh yíwilkìle n pɪ. ¹⁴ Yé ye yé tyípínó pól ne me Tẽ ñgbẽ Yesu Krista tyí kǎle. Yé káh n ye yé dyɔ dyɔ tyi pínó fyáh yé yõ, kè pɔ yé mɔ tyítúkúnì pínó sɔkɔ.

* **13:9** 13.9 Yah n te Levitiki 19.18.

14

Káh á yúnpile n tuke

¹ Névi nê Liyel yõ sěńó-à me yúkú-ńkēne yahle, yé tě těńó ple. Yé káh tě sōnole n kōli. ² Sǒ kénkō-á ñnî Liyel yõ sěńó-à yuku yahle tě kō à me fě yíyìn pólle n yõ, té nê Liyel yõ sěńó náh mó yuku yahle, kè me tě kō à me kò yahle; ³ yíyìn pól yó-ò káh kò kò-ńkē névile n yilo, kò kò-ńkē névi tó káh mó yíyìn pól yó-òle n tuke. Yé náh we di, Liyel me tě tě ple dò. ⁴ Nte nê me áwole, té á kɪ pɔ ñnî yó tōnpile n tuke? Wàh kɪ sǒ me n pɪ ple ò, à náh me n pɪ ple ò, kəpah me ñ yòtě đine n yah kè. Nte à kɪ pɪ ple n pi. Yé náh we di, tǎhkì me Tě ñgbě tyí kɪ fě à kō à kɪ n pɪ ple. ⁵ Túkù tyí sèpìn me sé tyí tyíle, túkù tyí sè me núkúle. Nte nê-à sǒ me nêne n sǒ, tě sěnyĩno ne n me ké yõ. ⁶ Névi nê-á me sèpìnne n mɔ n kō, Tě ñgbě tyí ye tě n pɪ kéle. Nê-à me yíyìn pólle n yõ, Tě ñgbě tyí ye tě n pɪ kéle. Yé náh we di, Liyel yĩn ye tě n gbilki. Nê-à se yíyìn pólle n yó-ńkēne, Tě ñgbě tyí ye tě n pɪ kéle. Liyel yĩn ye tě tɔ n gbilki. ⁷ Yé náh we di, ápi sɔkɔ yó ńtě náh me min sɔkɔ ñ gblóy yĩnne, ànê ñnî yó ńtě náh n ku n pi ñ gblóy yĩnne. ⁸ Ayáh me min sɔkɔ, Tě ñgbě tyí yõ ye ále min sɔkɔ. Ayáh se ku, ñmɔ tyí yõ ye á ku. Kəpah ye, á me min sɔkɔ ò, á ku ò, Tě ñgbě tyí yõ ye ále. ⁹ Krista ye ku té ñ lékó me yilki mɔ, nê-á à kō à pɪ lékyî ànê vye Tě ñgběne. ¹⁰ Nte áwɔ-á dò, kwáh nê pɪ té á á yúnpile n tuke? Té áwɔ tɔ-á dò, kwáh nê pɪ té á á yúnpile n yilo? Liyel kɪ pɔ á pól tuke n pi

dò. ¹¹ Yé náh wε di, kè me wárkínsàhnóle Liyel wεy sébéy sɔkɔ ne níkě: «Nímo nê-á TÈ NGBÈNE mé me min sɔkɔ. No pól kɪ gbètukunɔ di nímo yah sɔkɔ, ànê no pól kɪ nímoλε n gbilki.»* ¹² Káh pɪ sě, á nénúkù núkú pól kɪ á tyípínó yah yo n pɪ Liyel tyí á gblǒy.

¹³ Képah ye, á ye yal mo wě tükènoλε, yè mó kè yah tɔkɔ ne ònî yó níkě káh tir yó pɪ nê-á kɪ yé yúnpi yó yǒ ykɪ, képah náh pɪ tě sykɪ mo Liyel yǒ sěno sɔkɔ. ¹⁴ Á wró kwónmonɔ gbǒ yǒ Tě ògbě Yesule, nímo kè pǐ, ànê ní sěnyĩno me ké yǒ sɔkɔ ne níkě, kwáh yó níkě náh me sílkínóle Liyel yah sɔkɔ ké gblǒy sě. Nte névi nê-à n sǒ ne kwáh nê-á me sílkínóle, kè n pɪ sílkínóle tě tyí Liyel yah sɔkɔ. ¹⁵ Káh n pɔ á yǒke yinne á yúnpi mo yèkwɔri sɔkɔ, á náh tǒ me n kɔ tyínɔno wěkì yǒ dò. Káh n pɔ á yǒke yinne névi min kǒ kè mo pu, Krista-á ku òmo nê yinne. ¹⁶ Kwáh nê-á kwáh pèpɛyne áwo tyí, képah káh pɔ pɪ yínyíkùle dé. ¹⁷ Yé náh wε di, Liyel tǒrúle, yǒke ànê wo wo yí náh. Gbɪ wěkì, ànê yèvinɪ, ànê nìvìnì ye kéle Liyel Mirki gbǒ yǒ. ¹⁸ Névi nê-à tǒle n pɪ Krista tyí sěntěne, Liyel yí n yuku těne, ànê névye ò yíngbúle n yo. ¹⁹ Képah ye, áyáh ne yèvinɪ ànê wě yah yúkúnó wε n pɪ sǒ, á ye képahle n yíkɪ. ²⁰ Á náh yĩne ò pɔ Liyel tǒle ne n ykɪ yǒke yinne. Gbɪ ye, yíyìn pól tě wo me yályál Liyel yah ó; òte wáh kwáh yóle n yǒ nê yónó-á kɪ fě pɔ á yúnpi yó sykɪ mo Liyel yǒ sěno sɔkɔ, képah náh ple.

* **14:11** 14.11 - Yah n te Yesayi 45.23.

²¹ Nê-á ké pèpeyne, tir nê-á kɪ fě á yǔnpi syɪkɪ mɔ Liyel yõ sěńó sɔkɔ, kè se kò kònóle ò, kè se tõ wónóle ò, kè se tyi òkù nêne, káh kéle n pi.

²² Áwɔ sěńó-á me nê yõ à yuku nénpó tǐnne, ye kápah tě áwɔ ànê Liyel wró. Nê-à tyile n pi wáh me nónóne n yah ne sáh me ple, té à náh me lékàhle ò gblõyne n kõ, tě tyí nɔ. ²³ Nte névi nê-à kwáh yóle n yõ té me ké tyile n sõ tòtò, lékàh me tě tyí Liyel yah sɔkɔ, wáh sǔnpíle kéle n pi té kè náh me pɔ yǐne Liyel yõ sěńó wěkìle. Tyi nónó pól-á n pi nónó náh me Liyel yõ sěńó wěkì yõ, tyípêl ye séle.

15

Wě tēnplēnōle

¹ Ápi nónó Liyel yõ sěńó-á yuku yahle, á ye á no téló yótyile n twah pé tyí. Á ye káh á dyɔ yǐ tyi ó yah wũ. ² Nê mè nê mè, à ò ní-ò tyí pekɪ pekɪ tyile ne n pi à kõ à ne n yuku yahle Yesu yõ sěńó sɔkɔ. ³ Krista nítě fyé náh ò dyɔ yǐ tyi pí-ńsah yah kõ. Kè me wárkínsàhnóle Liyel wey sébéy sɔkɔ ò tyí sɔkɔ ne n kē: «Liyel, á gbyòpu-á ò gbyɔ gbyɔ nónóne, sè vi kwĩnki n mɔ yõ.»* ⁴ Tyi nónó pól-á wárkínsàhnóle Liyel wey sébéy sɔkɔ ògbò òkùle, sè wárkɪ ne sè pi kwónóle ápi tyí. Sépi gbò yõ, á kɪ gbah tě ànê sǔré kɪ we á sɔkɔ, á yáh-ńsah kõ kè náh n tye n pi. ⁵ Liyel nê-á névile n pi gbáhntě-òle ànê sǔré névile, mé kéle n yah n kõ ò tyí ne à yé sǔnɔ pi núkùle, yé mó Krista

* **15:3** 15.3 - Yah n te Gbálnó 69.10.

pi dùkùle n yah n pi. ⁶ Képah sɔkɔ, yé pól kɪ yé vyāh pi núkùle kɪ Liyelle n gbilki, òmɔ nê-á á Tě ñgbě Yesu Krista Súle. ⁷ Képah ye, yé wě tẽ ple sɔ-á Krista yé tẽ ple à gbílkinóle n sah Liyel yõ.

⁸ Máh nêne n yo yé tyí, kè we yò: Liyel n kɔ ñ tyíyónó sò. Wáh ñ vyāhle Nsyifunɔ náh tân kɔ tir nê tyí sɔkɔ, Krista pɔ pi pé tɔnpɪle à képah pi pé tyí. ⁹ A wil képah tyí sɔkɔ, yìkìñì tɛ́lɔ tɔ yīn ye à pɔ, pè kɔ pè kɪ Liyelle n gbilki ñ fòkòpèndrì yīnne, sɔ-á kéle wárkínsàhnóle Liyel wey sɔkɔ ne ñkě: «Képah ye mé kɪ ále n gbilki yìkìñì tɛ́lɔ névye nyó, té kɪ ále n gbɪ.»† ¹⁰ Kè tɔ me yónóle ké fí yó sɔkɔ ne ñkě: «Yìkìñì tɛ́lɔ névye, yé ñìvìnìne n pi wě tyí Liyel nɔle.»‡ ¹¹ Tɛ́ tɔ me yónóle ne ñkě: «Yìkìñì tɛ́lɔ névye, yé pól Tě ñgběne n gbilki. No pól mó ñ gbilki gbilki yìle n gbɪ.»§ ¹² Yesayi tɔ kè yo ne ñkě: «Nsyese pétó nàhkì kɪ pɔ yuku kɪ yìkìñì pól névye yah tẽ, té pè kɪ pé gbò sah ñ yõ.»* ¹³ Liyel nê-á névi gbò sàh-ñsahle, mé kéle n yah n kɔ ñ tyí ne à ñìvìnì ñgbě mɔ yé sɔkɔ, à mó yèvinune yé kɔ yáh sɔnpɪle sɛ ñ yõ. Képah sɔkɔ, yé kɪ yé gbò sah yíí ñ yõ ñ Mirki tãhkì gbò yõ.

Pole sébéy wárkínó yòle

¹⁴ N yúnpyé, ñmɔ sɛ yíí ké yõ ne pèpɔrì pípú-á yéle, yáh tyí pólle n pne, ànê yáh kɪ fɛ vīnmɔnɔle

† **15:9** 15.9 - Yah n te Gbálnó 18.50 ; 2 Samuyeli 22.50. ‡ **15:10** 15.10 Yah n te Tõnyonɔ 32.43. § **15:11** 15.11 Yah n te Gbálnó 117.1. * **15:12** 15.12 Yah n te Yesayi 11.10.

wẽne n kõi. ¹⁵ Nte yé dyo to n kõi yĩn ye ní kõi mé tyi túkù wãrkì nìsãhle tãntãn yísyó sɔkɔ. Liyel gbõ yõ ye mé pɪ képahle, ñmɔ nê-á pèpɔrɪ pɪ ñmɔ tyí, ¹⁶ à ní pɪ Yesu Krista tɔ̀npɪle névyɛ wró, nónó náh pɪ Nsyifunɔle. Liyel tɔ̀ kètãr ye mé n pɪ ñ Nìvìnì tir yónóle. Képah sɔkɔ, nónó náh pɪ Nsyifunɔle, pè kɪ pé gblɔ̀yne Liyel kõi kɪ pɪ yályál ñ yah ñ Mirki gbõ yõ, pè kõi pè kɪ pɪ Liyel dyo yíine. ¹⁷ N wró kwrónmɔnɔ gbõ yõ Kristale, máh tɔ̀ nêne n pɪ Liyel tyí, kè me yõ yõnóle ní tyí. ¹⁸ Kéne tɔ̀ ye Krista ñmɔ tɔkɔ à pɪ névyɛ wró nónó náh pɪ Nsyifunɔle. Mé se kɪ tɔ̀ kèyãh yo kah mɔ képah yõ? Ñmɔ ye pè kõi pè n sah Liyel tyí yõ, ñmɔ vyãh wey ànê ní tyípínì gbõ yõ, ¹⁹ ànê gbìl tyi ñgbnɔ náhnáh sɔkɔ Liyel Mirki tãhkì gbõ yõ. A tɔkɔ Yerusalemì kwil tyí ànê ké gbòplo kwlɔle, fɔ́ó à kyɪ sɔkɔ Yiliri mara pól sɔkɔ, mé Nìvìnì tir yo yíi Krista tyí sɔkɔ. ²⁰ Té mé kè yah tɔkɔ à Nìvìnì tɪrle n yo tãntãn nónó sɔkɔ-á Krista yĩn náh yo yah. Nìvìnì tir-á yo sɔkɔ tɛ tãntãn nónó sɔkɔ, mé náh sɔ̀ me ké tyí ne mé kè yo nénpó nítɔ̀, á kɪ ne ñnî wòkò sètyah yõ sɔ̀ mé n mɔ n dohnɪ. ²¹ Té máh tɔ̀ nê pɪ yò, kè me yínénóle Liyel weyne nê-á wãrkínsàhnóle ne níkè: «Ñ tyí náh yo sah nónó tyí, pépi ye kɪ we ñne. Nónó-á pè náh ñ tyí noh yah, pépi ye kɪ ké dùkù pĩ.»†

Pole me Wrome kwil yúkúnó tyíle n sɔ̀

† 15:21 15.21 Yah n tɛ Yesayi 52.15.

22 Kéne tò ye kō ní yahle gbáhyí náhnáhle ní kō mé náh me tē we kyí yé t̃inne. 23 Nte núkúnúkú, ní tò ye tye mara mè soko. Té ké ye náhnáh ye yò, yé t̃in kyí dékè me ní kah tē. 24 Máh kɪ pɔ n yuku Yesɪpayĩ yamana soko, mé kɪ yĩn yah yé tyí kɪ yé dékè ku yah kwéy, yé mó yòhññm̃ɔñɔ pɪ ní tyí ní kō mè fē n yō n soko ní kólóle kéne yamana soko. 25 Nte núkúnúkú, sókónó ye ñne Yerusalemɪ kwil soko kɪ kyí Yesu yō sēpú yoh̃ñu m̃ɔ ññpó. 26 Yesu yō sēpú nónó-á me Masedoni ànê Akayi soko, pépi ye kè yah tɔkɔ à pé gb̃àn yĩ yísyó tuke m̃ɔ wē yō, Yesu yō sēpú yām t̃an yoh̃ñu n m̃ɔ ỹinne Yerusalemɪ soko. 27 Pè kè yah tɔkɔ pé gbl̃y. Nte gbɪ yō, ké k̃ɔlt̃ ñtē sò me pé yō. Yah kè; Nsyifunɔ gb̃ò yō ye névye nónó náh pɪ Nsyifunɔle pé tɔ vyāh we Liyel tyi soko. Pépi tɔ mó ỹine pé Nsyifunɔle n yoh̃ñu n m̃ɔ pé gb̃àn ỹile kè. 28 Máh pɔ kéne tyi nópi yah wah te à gb̃àn yĩ t̃uk̃èñm̃ɔñɔ nópile pé kō te, té n soko Yesɪpayĩ yamana soko, mé kɪ syō yé tyí. 29 Ñ s̃enỹiñɔ me ké yō ne m̃ah pɔ yé t̃inne, Krista-á kɪ s̃am̃ m̃ɔ ỹĩ á soko.

30 Ñ ỹuñpyé, ápi Tē ñgbē Yesu Krista ỹin yō, ànê Liyel Mirki-á tỹiñɔñɔ ñê dah̃bɪ yé soko, sépi ỹinne, mé kéle n yah n kō yé tyí ne, yé so m̃ɔ ní tyí náhnáh Liyel ñinó soko. 31 Yé Liyelle n ni ñm̃ɔ tyí ní kō mè we n pwah Nsyude mara Yesu yō sē-ñk̃ēpú tyí, ànê yòhññm̃ɔñɔ ñê-á mé syi n yuku k̃ō-ñsah Yerusalemɪ kwil soko, Yesu yō sēpú kè fē n syi ñṽiñi soko. 32 Képah náh, Liyel-à kɪ

fě syi, mé kɪ yĩni tẽ yé ùnne nìvìnì sòkò kɪ pò mu yah kwéy. ³³ Liyel nê-á yèvinu nètẽne, mé kéle n yah n kò òn tyí ne à ne n me yé pólle. Amiina.

16

Wékínóle névye tyí

¹ Mé á dósê Febele n dahbɪ yé gbò, òmò nê-á yòhnìnmò-òle Sãnkɪ kwil Yesu yò sěpú ùnkì sòkò. ² Yé ò tẽnó ple Tẽ ògbě yĩn yò, ò yò sěpú-á wẽne n tẽ sò. Yè mó òne n yohnu n mò tyi tyi pól sòkò yé yétò-à syi ò tyí. Yé náh we di, à ye névye náhnáh yohnu mò sòkò, té òmò tò yohnu mò.

³ Yé wekɪ Prísili ànê Akilasɪ tyí, pépi nóno-á òmò tò pɪ mũne Yesu Krista tyí. ⁴ Pè ye ku farkɪ òmò min pwáhnmò-nsah. Nmò ó náh n kò péle pèpòrɪ pínó weyne dé, Yesu yò sěpú ùnkínó pól nóno-á pè náh pɪ Nsyifunòle, pépi tò me pé pèpòrɪle n pne. ⁵ Yé wekɪ Yesu yò sěpú ùnkì tò tyí, nóno-á wẽne n tuke n mò pé gbò sòkò. Yé wekɪ ò nénóní Yepayinetɪ tyí, òmò nê-á pɪ négbenne à sě Krista yò Asi mara sòkò. ⁶ Yé wekɪ Mari tyí, òmò nê-á tò kah pɪ yé tyí. ⁷ Yé wekɪ Andronikusɪ ànê Nsyunyasɪ tyí, pépi nóno-á òmò tyí névyele té á wòkònpèkè pɪ wě tyí péle. Yòyén me n sah n yí pé yò pé no Yesu tẽntò névye sòkò. Pépi òtẽ pɪ Yesu yò sěpúle òmò yah sòkò. ⁸ Yé wekɪ Anpiliyatusɪ tyí òmò nê tyí-á tah yí ò tyí Tẽ ògbě wěkì kóló sòkò. ⁹ Yé wekɪ Yuribě tyí, òmò nê-á á tò pɪ mũne Krista tyí. Yè mó wekɪ ò nénóní Syitakisɪ tò tyí. ¹⁰ Yé wekɪ Apelesɪ tyí, òmò nê-á

ò yĩn-rísah filkì viki Krista yõ sě́nó sòkò. Yé wẹkɪ Arisitobuli gbô tân tyí. ¹¹ Yé wẹkɪ Yorodyõ tyí, òmò nê-á ní tyí névile. Yé wẹkɪ Narsisi gbô tân tyí, nónó-á sě́ Tě ògbě́ yõ. ¹² Yé wẹkɪ Tirifenu ànê Tirifosu tyí, pépi nónó-á tò pɪ Tě ògbě́ tyí. Yè mó wẹkɪ ní kósê Persidi tyí, òmò nê yi-á tò kah pɪ Tě ògbě́ tyí. ¹³ Yé wẹkɪ Wrufusi tyí, òmò nê yĩn-á me wĩlnóle Tě ògbě́ tò pínó sòkò. Yè mó wẹkɪ ò yũ tyí, òmò nê tɔ-á pɪ òmò yúne. ¹⁴ Yé wẹkɪ Asěkriti tyí, ànê Flekòle, ànê Yeremasile, ànê Patrobasele, ànê Yeremasile, à tahlı́ á yúnpyé nónó-á me péle wě́ tyí. ¹⁵ Yé wẹkɪ Filolokı́ ànê Nsyuli tyí, ànê Nere, ànê ò dósêle, à tahlı́ Wolěpası́ ànê Yesu yõ sě́pú pól tyí, nónó-á me péle wě́ tyí. ¹⁶ Yé wẹkɪ wě́ tyí tyínòno sòkò. Yesu yõ sě́pú tĩnkínó pól n wẹkɪ yé tyí.

Pole me vinnonò téyne n kō

¹⁷ N yúnpyé, mé kéle n yah n kō yé tyí ne kwónó nónó-á yé we sòkò, névyé nónó-á me yuku sė́pile n fwo, té gbékínóle n dah n mó yé wró, yé yé gblɔ́yne n tě́ péle. Yé káh péle n tĩnki. ¹⁸ Kéne névyé nópi dukùle kè; yé káh we ne ápi Tě ògbě́ Krista tyí-á pè n pɪ tòle dé, pé kèkurn ye pè n yĩki. Vyáhsesyírı́ sòkò, pè òpı́-ònkě́ névyé yõ yı́ki pé yĩnvı́ welole. ¹⁹ Yáh me n sah Tě ògbě́ tyí yõ dukù nêne, no pól me kéle n pne. Kė́pah ye ní nı́ me vınóle yéle náhnáh. Nte mé me ké tyí ne yé lékám we yé tyı́pė́lole n pɪ. Yé ne n me yályál, yé káh tyıtúkúnı́ne n pɪ. ²⁰ Liyel nê-á yèvinı́ nėtě́ne,

dõ kwéy, à kɪ sètãn yòtẽ tyí ykɪ pɪ yé gbáhkì súnsàh-nsahlẽ. Mé kéle n yah n kɔ́ ápi Tẽ ñgbẽ Yesu tyí ne à yòbènrɪ pɪ yé tyí.

²¹ Timote nê-á ní tò pɪ mûne, à n wɛkɪ yé tyí, à tahlɪ Lusiyusi, ànê Nsyasõ, ànê Sosipaterɪ tyí, pépi nónó-á ní tyí névyelẽ. ²² Nmɔ Terityusi nê-á pè ní kɔ́ mé sébéy mè wãrkɪ, ní tɔ n wɛkɪ yé tyí Tẽ ñgbẽ yĩn yõ. ²³ Kayusi nê tyí-á ñmɔle twáhntẽnóle, té Yesu yõ sěpú tĩnkì wẽne n tuke n mɔ n pɔ ñ tĩnne, à n wɛkɪ yé tyí. Kwil pó màr-ò dí Yerasıtı ànê á yũnpi Kwaritusi n wɛkɪ yé tyí. ²⁴ [Mé kéle n yah n kɔ́ ápi Tẽ ñgbẽ Yesu tyí ne à yòbènrɪ pɪ yé pól tyí. Amiina!]

Gbílkinó sàhnóle Liyel yõ

²⁵ Gbílkinó ne n sah Liyel yõ. Tẽnwenɔ me ñ tyí kɪ fẽ tãhkìle yé kɔ́ à yĩne Nìvìnì tir nêne mé n yo yé tyí Krista tyí sokɔ. Sètĩn sò tir ye lésõ kéle ñgbò òkùle, ²⁶ té pɔ wilki mɔ núkúnúkú kwèyy kyòò yah, Liyel tẽntò syínyopu tyi wárkínsàhnó gbò yõ. Tyé-ńkẽ Liyel ye lésõ pè kɔ́ pè kè wãrkɪ sah sɔ́nko yĩkĩnì pól névye kè we n pĩ. Képah sokɔ, pè kɪ sē Liyel yõ té kɪ n sah ñ tyí yõ. ²⁷ Liyel núkúní nê-á lékám ó ñ tɔ́, gbílkinó ne n sah ñmɔ yõ gbímegbí Yesu Krista gbò yõ. Amiina!

wĩn nìv`nì tirlɛ
toussian du sud: wĩn nìv`nì tirlɛ New Testament
Nouveau Testament en toussian

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Toussian, Southern

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

aaf2875e-90b5-5c14-b910-61579d3da2c7